No. 23-Vol.-L

FRIDAY, 13TH JUNE, 1952

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

Founded by Mahalma Gandhi in 1903

∰-P395IC-LIBRARY

Mass Meeting A Moral Flop

Cautious United Front Speakers Evade Central Issue

HE "Voice of Natal" was a moral squeak last week. Several thousand people, mostly Europeans, jammed West Street before the Durban Post Office to register a mass protest against the Nationalist Government's violation of the Contract of Union. The main purpose of the meeting was to pass a resolution supporting the demand for a new National Convention at which the constitution of the Union of South Africa might be reconsidered and strengthened against the possibility of violation.

It was a big show. Seated on a huge stand in front of the Post Office, the scene of the first National Convention, were most of the public representatives of Natal; M.Ps., M.P.Cs. and the leaders of supporting organisations. Martial music blared from batteries of speakers and the crowd roared as six thousand Torchmen marched into the area from the Esplanade, their blazing torches making a river of flame. Movie-cameramen and showers of leaflets pouring down from adjacent buildings added the final touch. The crowd were in a mood to expect something equally spectacular from the rostrum. They didn't get it.

The Same Old Phrases

Instead speaker after speaker mouthed the same old phrases—"freedom of the people," "the will of the majority," "the moral duty of the Government." But they rang hollow. They did so because, strikingly significant in their absence were the non-Europeans of the Province. And every word the speakers used, every high-sounding moralism with which they denounced the Nationalists, was equally applicable to themselves in respect of those absent citizens.

From time to time when the speakers reached a rhetorical crescendo, there were disturbing shouts. When one speaker referred to the necessity of using all constitutional means to achieve the United Front's objective, a distinctly audible voice cried, "Why constitutional means?" Some speakers were obviously embarrassed by the seemingly wide sympathy for secession. Mr. Gilbert Ford, the Torch Commando leader, came nearest to interpreting the mood of the crowd when he asked, "And if a Republic is declared on the pretext of 'Volkswil,' do you want Natal to remain in it?" "No!" roared the gathering. "Are you prepared to accept the consequences?" he asked again. "Yes," was the reply.

Moral Responsibility

Only in passing did any of the speakers refer to the moral responsibility of the White Government to uphold its guarantees to the non-White population. At these junctures there was no appliause.

When the resolution was put a forest of hands went up in support. The meeting was orderly. There were no incidents. A be-medalled Torchnian pushing his way through the crowd summed up the prevailing atmosphere. "Hello," he cried gaily to a friend, "isn't this great fun."

LOVE AND

The great secret of morals is love; or a going out of our own nature, and an identification of ourselves with the beautiful which exists in thought, action, or person, not our own. A man, to be greatly good, must imagine intensely and comprehensively; he must put himself, in the place of another and of many others; the pains and pleasures of his species must become his own. The great instrument of moral good is the imagination.

-SHELLEY.

ATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
Bli shades 45" 10/6 vd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILE GEORGETTES 45" 15/6 vd.

44" PRINTED GEORGETTE Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES 4/11 yd.

CHAMPALS!

Lodies Latest Plastic Champals all shades sizes 3 to 7 16/6 pair. Colours: Green, White, Red, Brown, Blue and Wice.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES.

all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES, PANTIES, BLOOMERS etc. Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL SHAWLS 17/6 to 30% each.

INFANTS COT BLANKETS Pink & Bive 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE .
DRESSES SMOCKED

18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS, BIBS, PILCHERS,

all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.
Pillow Cases Embroidered

4/11 each.
Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS, TIES, HANDKERCHIEFS Etc. Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET.

JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

Phone 33-6229.

જોઇએ છે હાડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહેાંચતા કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશં

ખાલી બેગા રેલ કારાયું ભરી પાછી માેકલી આપીશું વધુ વિગતા માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD

SARNIA

NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Eigh and 17 Jewel
Eigh De Lexe in Solld Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jornel Eighn
in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

"Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.

Manageri MinDEN PLUMILEY, ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.

Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.

11/12 Pasteua Chambere, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
'Phones: -- O'lice: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d, including postage.

> 'Indian Opinion Phoenix, Natal.

Vew India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT 1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

.The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

Rs. Life Business in force Fire Premium 1,70,32,179 Marine Premium 56,04,844 exceeds ... 54,34,00,000 Miscellaneous Premium 35.84.968 Assets exceed 15,36,00,000 Total claims paid over Life Premium 2,88,79,302 17,95,00,000 In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address ! "RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD. Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee. Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.-P.O. Box 1610. 74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

- LUSAKA. NORTHERN RHODESIA

Bradford Clothing Factory

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor R. D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Hlways in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery. Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

Telegrams

"META" Brokenhill.

Phone 298. P.O. Box 65.

EXPERIENCED.

RELIABLE

AGENTS

MAY APPLY

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants Clothing Manufacturers

We specialise in Manufacturing **OVERALL** AND **BOILER SUITS**

Supplied To Trades

Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving June 29. Sailing July 4 via Karachi for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £75-15-0 Second " 50-13-0 Inter-Class 34-3-0

Unberthed (Deck) without food Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £5—0—0 Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6 Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to-

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN. Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR\GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

· Available in Bulk and Packets

NAIDOO & SONS (Established 1917)

Stockists of:-

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS. HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213.

Tel. Add.: "GREENFEAST."

145 Brook Street, DURBAN. WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS - ABSOLUTELY THE BEST. EVERY

FRIDAY from

A Constellation leaver for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

and **PAKISTAN**

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOK-INGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated n India.

-/N/D)// International LTD. Members of I.A.T.A.

> P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA." For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Standard Printing

GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS. 73 BEATRICE STREET.

DURBAN

ESTABLISHED 1927.

PHONE 61006. P.O. BOX 2782. TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street. JOHANNESBURG.

The World's Best

OLIVETTI

Typewriters (Portable & Standard) Adding Machines (Hand Operated & Electric) Calculators Portables with Hindi Keyboard from £29.

The OLIVETTI Factory is now established in South Africa, therefore Stocks and Parts always available.

Contact Sole Distributors

PINCHEN & YOUNG (PTY) LIMITED (Olivetti Division)

212/220, Mercury Lane Buildings, DURBAN.

Phones: 20292, 23280, 28464.

Telegrams: PINYON.

For ALL your Stationery Requirements contact Our Wholesale & Retail Stationery Dept.

No. 23-Vol.-L.

FRIDAY, 13TH JUNE, 1952

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

Indian Ovinion

FRIDAY, 43TH JUNE, 1952

Government Action And The People

ASSIVE RESIST-ANCE against unjust laws has been planned by the Joint Planning Council set up by the African National Congress and the South African Indian Congress, to commence on June 26./ The Government has not however waited for the date and has begun to act immediatelv. Dr. Y. M. Dadoo President of the South African Indian Congress and several African leaders have been arrested for violating the orders issued against them by the Minister of Justice under the Suppression of Communism Act. Dr. 1. S. Moroka, president of the African National Congress, questioned by foreign correspondents on the attitude of the non-White people towards the White people in South Africa and about the aspirations of the non-Whites is reported by the Port Elizabeth 'Evening Post', to have said:

"The non-Europeans demanded as their right immediate equal rights for all races in South Africa.

He said the non-Europeans, as they were in the great majority, should have a part in making the laws of the country. They did not accept the laws

They did not accept the laws made by Parliament as at present constituted.

Parliament had been instituted by the Whites for the benefit of the Whites. The non-Europeans were prepared to work together not only with the Whites but with every other person who accepted the principle of basic equal rights.

0 -

The non-European movement was not a front against the White man as such, but against oppression.

The non-White front could not come to terms with any party that did not accept the principle of equality.

In the final analysis it is the African who must save the Africans,"

No exception can be taken to what Dr. Moroka has said. The Government has invited trouble and has got it. It has sown wind and is reaping whirlwind. Those who are not Communists and are disinclined. to be associated with Communism find themselves in a dilemma. The Government has made no distinction between Communists and 'non-Communists. All those who oppose its present policy are treated as Communists. The whole country is not Communist but will soon become Communist for which the Government will have to thank itself. It is too late in the day to believe that oppression and repression will kill the rising spirit of the people, The Government must change its policy' if peace is desited in the country. It can yet do so before it gets too late. The non Europeans are exasperated by the present state of affairs. They are beginning to feel that it is better to die than to suffer a living That is what the present policy of the Gov-

ernment means to them.

We do not blame them. There is no desire on the part of the non-Europeans yet to usurp power from the Europeans, notwithstanding what the tremists say. What they do want is to be treated as self-respecting humanbeings with feelings and aspirations like the Europeans. Colour or race surely does not preclude them from having those feelings and aspirations. If this much is not conceded to the non-Europeans now they will certainly be justified in demanding that the White Government must quit South Africa as the British Government had to quit India.

It is not that we do not or do not wish to understand the stand-point of the Europeans. But we respectfully suggest that it is based on a fear complex which is unjustifiable and unreasonable because you connot expect for ever to impose your will on any Trusteeship has a people. limit. It ceases to exist when the wards come of age. If the trustees have treated 'the wards paternal love while were minors the wards after coming of age will willingly allow the trustees to conduct their affairs, but the trustees will not lose their sense of responsibility. If on the other hand the trustees feel uncomfortable because the wards have come of age they cannot be considered trustees any longer but thieves and robbers would be their correct designation, This is quite

simple to understand. the White people think that they have established their right to rule over this country by virtue of conquest that cannot be tolerated by by the people of the land when they have power to understand and have regained their strength. good government can only be of the people, by the people and for the people, which is admittedly not the case in South Africa. Until it is not so there can be no happiness and contentment. They must inevitably lead to frustration and chaos, which the thinking people of this country should do everything in their power to avoid.

NOTES

Dr. Mabel Palmer

WE draw the attention of our readers to a report appear-ing elsewhere in this issue of a fellowship fund opened in commemoration of the services of Dr. Mabel Palmer in the matter of Indian education. Dr. Mabel Palmer is a household word among the Indian student world particularly. She has done under dire circumstances what no European woman has done for university education of Indians. It is creditable on the part of the Indian University ex-students and the present students to pay a worthy living tribute to the valuable work done by Dr. Palmer, as a token of their grateful appreciation. We have no hesitation in commending this step on the part of the students not only to the student world but to all Indians for their wholehearted co-operation and support.

Police Chief Praises

Non-European Crowd

Brigadier J. C. Kriek, Deputy Commissioner of Police for the Witwatersrand, complimented hundreds of non-Europeans for heir behaviour after a meeting in Fordsburg on Thursday night last week when Dr. Y. M. Dadoo and David Bopape were arrested. "They booed, but that was expected, as they were a little excited," Brigadier Kriek stated. "But they made no attempt to interfere with the police. I compliment the crowd on its behaviour and its contentedness to let the law take its course. I went to the scene as an observer." The police arrangements were in the

hands of Major Taillard, District Commandant of Johannesburg, and Major Prinsloo, of the Special Staff. .

Natal Indians Plan Mass

Protest

The Natal Indian Congress will hold protest meetings against the arrest of Dr. Y. M. Dadoo in all the suburbs of Durban, culminating in a mass rally at Nicol Square on Sunday, June 15. In a statement issued the Congress

said: "The arrest of Dr. Dadoo and other non-European leaders' under this Act (Suppression of Communism) must give the entire country cause for grave alarm , Dr. Dadoo is the elected head of the Indian people of the country. The Minister of Justice, Mr. Swart, has imposed on him a ban severely restricting his civil liberties, and calling on him to resign from a post to which he has been elected by a democratic vote of his people."

THE WORLD'S

AUSTRALIA

Experimental Death?

PREPARATIONS are still going forward for the British atom. bomb test in Australia. Information on the test activities is slight, but one extremely disturbing feature has recently come to light. Dr. Charles Duguid, a former member of the Aborigines' Protection Board, told a meeting in Melbourne recently that it would be impossible to clear every Australian aborigine from the area most likely to be used. Dr. Duguid said, 'If the Central' Aboriginal Reserve is to be the site for atomic bomb tests, great human suffering is inevitable. Apart from death to human beings, there will be destruction of vegetable food and animals and there vill be starvation over a wide area.' Dr. Duguid resigned from the Aborigines' Protection Board in 1947 in protest against "misuses of the great Central Aboriginal Reserve."

HOLLAND

International Court On . Oil Dispute

A reminder that all is not dead which does not stir was given this week when the International Court of Justice met in Abe Hague to consider pleadings from Britain and Iran as to the competence of the Court to adjudicate on the standing dispute between the two countries. All that is involved at this stage is the question of competence. What may follow, regardless of the way the matter goes, is anybody's guess. In the meanwhile the oil city of Abadan remains under martial law and work in the refinery is almost at a standstill. 30,000 workers are still being paid from Government funds.

AMERICA

Watch Him

Walter Winchell, thought by some to be the world's number one columnist, a maker and breaker of men, recently tipped

Mr. Avarell Harriman as the next President of the United States. Mr. Harriman who is castigated by many in his country for being a "globalist," has not said much. But what he did say was perhaps enough. In a speech a short while ago he declared, "I am the only man who can beat Ike." And if Walter Winchell thinks so too . . . . . watch Mr. Harriman.

KOREA

That War Again

Officials in Washington let it out this week. They said that General Mark Clark the U.N. Supreme Commander now had authority to conduct a major air attack on air-bases in Manchuria if the Communists launched an all-out attack by air on U.N. troops. At the same time disturbances were growing among prisoners as the U.N. authorities attempted to split up the groups of P.O.Ws in the camps. In an outbreak on Koje Island 6,000 prisoners clashed with American troops. One American and 13 Communist prisoners were killed. Fourteen Americans and 139 Communist prisoners were injured. To make matters worse the civil crisis in South Korea was deepening. 12 political opponents of "Father of the Republic" President Rhee are still in jail and the provisional capital of Pusan remains under martial law.

SOUTH AFRICA

Apartheid Debate In

Maritzburg

A refreshing departure was provided in the City Parliamentary Debating Society, Pietermaritzburg on Tuesday last when Mr. Manilal Gandhi was invited to move the motion "That this House is of the firm opinion that the racial problem of South Africa cannot be solved by pursuing the policy of Apartheid, but by respecting human dignity and cultivating and promoting the spirit of mutual tolerance between man and man,"

Mr. Gandhi spoke of the paradox created by a Government which sought to oppose the drift

WEEK

to Communism by employing those very means which made Communism so abhorred. He said that a situation was developing in the country which promoted the conditions under which Com-munism thrived. The only way to counter this tendency was for the Government, and Europeans in general, to reverse their attitude towards the non-Europeans and act in a spirit of humanity and righteousness. The present tension between the white groups, he felt, had come as a curse upon them for their defiance of the law of God. Apartheid was based on hatred and as such was inevitably doomed.

After a lively discussion before a packed assembly the motion was passed.

Question Of Survival

Dr. J. C. Ross, Director of Sal Conservation and Extension pound a hard one last week. Speaking in Zululand, he said that the problem of soil erosion was transcending political differences, one quarter of South Africa's potential agricultural wealth was gone for ever, yet there were 200,000 more people in the country each year, How was the population to be fed ? Dr. Ross said that although three million pounds had been set aside during the past two years for soil conservation another hundred million would be needed. The matter was one of national survival.

Delicate Balance

The report of the Local Health Commission was tabled in Maritzburg this week. It refers to the complexity of administration is South Africa. "The balance daily becomes more delicate, between salutary and vexatious rule ..... In its non-European areas in particular, the Commission recognises that its 'people' are often inarticulate, often bewildered ..... The task is not an easy one in the circumstances. Without a spirit of understanding it would not be possible."

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.) Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods, Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesniers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki, Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn I.

UMTALI. S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods, "Usha" Sewing Machines, Etc.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor.

Plot 43, "C" Road. " Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

A TACTICAL WITHDRAWAL

By C W. M. GELL

HAS the leopard changed its spots? Does Dr. Malan's speech of 13th May in the Senate really mean the abandonment of one of the main points of the Nationalist policy of apartheid the abolition of the Native Representatives?

Dr. Malan gave two reasons for this change of front. First, he said that, once the Colourds had been removed from the common roll, "the feeling about the general colour problem would no longer be as strong as it had been." Now this does not make sense. The Cape Natives have been on a separate roll and pegged to three Representatives in the Assembly since 1936. Since 1937 the Nationalists have proclaimed their intention of treating the Coloureds in the same way and of abolishing the Native Representatives. These have been two essentially complementary features of Nationalist policy for fifteen years. Never has it been suggested that the achievement of one would make the other unnecessary.

Secondly, Dr. Malan said that the Suppression of Communism Act had made it impossible for the Natives to elect known Communists to Parliament. But this Act has been in force for two years and the Nationalist intention of abolishing the Native Representatives has been reaffirmed many times during that period. Most notably during the debate on the Coloured Voters Bill last year, when Dr. Donges said: "I can say now that the policy of the Nationalist Party as far as the Native Representatives are concerned is unchanged." And he threatened that the Coloured Representatives would suffer the same fate "if they carried on like the Native Representatives" (i.e. regularly opposing the Nationalist Party and its racial policies.)

Tactical Withdrawal

Seldom; therefore, can a major change in party policy have been so inadequately justified as on this occasion. When we further consider that the abandonment of this cardinal feature of their apartheid progrmme has been aecepted without a murmur by the Transvaal Nationalists who are its chief proponents: when we see that the party, whose adherence to the sacred mandate from the volkswil in the matter of the Coloured voters has led it to court civil war by tampering with the Constitution, is willing simply to drop the question of the Native Representatives for which an equally binding mandate was obtained in 1948; when we remem. ber that no pledge by a Nationalist spokesman is worth the

breath expended upon it: then it is impossible to believe that Dr. Malan's offer to let the Native Representatives remain was bona fide. At best it was a tactical withdrawal, reminding us of another who "had no more territorial demands in Europe," until it suited him. Should the Nation alists win the 1953 election, the present decision will certainly be reversed and the Native Representatives abolished. Only a fool would expect it otherwise.

Why then did Dr. Malan make such a palpably insincere statement? First, it could do no harm. There is no time for the Nationalists to abolish the Native Representatives before the election. Nor have they any remaining stock of good-will which another broken promise might impair. A few mugs might even believe it. Secondly and chiefly. it was the beginning of a manoeuvre to make the Protectorates an election issue.

The second part of Dr. Malan's

ed with the Protectorates. The matter has become "acute." Those who set any store by consistency in politics must have been delighted by the spectacle of the Prime Minister appealing to the South Africa Act as the source of his rights on this issue. Can we now pick and choose which parts we shall tear up and which accept of "this legislation of a superior British parliament?" "Where in the world," asked Dr. Malan, "is there any other independent state which would allow the existence within its own territory of territories controlled by a foreign government?" Well. India for instance (Goa and Pondicherry); or France (Monaco) or Austria (Liechtenstein) or Italy (San Marino and the Vatican). No doubt there are others, of which Eastern Pakistan must be the most obvious example. Finally, Dr. Malan said explicitly that the electorate of South Africa would have the opportunity at the general election of showing that they stood behind the Government in its demand for the incorporation of the Protectorates.

The Long And Short Of It Now the long and short of the question of the Protectorates is this. There is no British govern. ment that would not thankfully hand them over to-morrow, if their inhabitants so desired. These territories have been a source of expense and embarrassment to Britain for many years. In a tendentious article in a London review Dr. Geyer, our partisan High Commissioner

in England, wrote: "We do take

some pride in one of our vexed problems, which is this; from all the surrounding territories, mostly British, there is an irresistible flow of Bantu into the Union . . . Obviously they regard South Africa as not such a bad place to live in, after all." If this were true, if the Swazis, Bechuanas and Basutos came here not temporarily to earn the higher wages of an industrial society but permanently to settle in a political climate more congenial to them than in the Protectorates, \ no British government would hesitate a moment. The day that South Africa's racial policy commands the loyalty and trust of her coloured peoples will be the same day that the Protectorate problem will solve itself. Dr. Malan knows this well; and knows that his Government's policies its curtailment of non European rights, its breach of pledged words and constitutional safeguards, its attempt to nullify the decision of the Courts when that decision was favourable to Coloured interests - have postponed that day out of sight.

He knows, too, that no British speech of 13th May was concern. . government could survive, if it were to hand over the Protectorates in the present temper of their inhabitants. Why then does he raise the issue now, at the opportunity least favourable to South Africa's case since Union? White South Africa will gain nothing materially from incorporation, unless the intention is to expropriate African land holdings in favour of white settlers. Thousands of Natives from the Protectorates work in the Union, which needs their labour. But the supply could not be much increased. The Union and the Protectorates are interdependent; and though it is true, as Dr. Malan asserted, that the Union could hurt the Protectorates more than they could hurt the Union if it came to political and economic sanctions, which he threatened, it would be a contest with no winner but two losers.

Only Factor

The only factor which Dr. Malan can really regard as "acute" is the contrast between the growing illiberalism of the Union's racial policies and the infant beginnings of local and self-govern ment in the Protectorates. To a party committed to the elimination of "the last vestiges of Cape-British liberalism." it is important to suppress the possibility of liberal racial policies being practised among Africans on or within the Union's frontiers. And, if, as is certain, the British should stand by Native opinion in the Protectorates against the volkswil of the South African electorate, then that will be another drum to beat in the Third (Anglo-Boer) War for Freedom, which Nationalist spokesmen have already declared.

Safe in the knowledge that

Britain could not accept, Dr. Malan may even offer each Protectorate a Native Representative in the Union parliament hence his tactical withdrawal over the abolition of the Cape Representatives. He will pose as the reasonable and conciliatory negotiator. But, as the world and all South Africa knows, the real stumbling-block is not the British nor even the citizens of the Protectorates, but the Party and Government which in four short years have irretrievably damaged the pledged word and good faith of the European in the eyes of all the coloured races and have publicly committed themselves to the doctrine that the differences between white and black (pigmentation apart) are permanent and God-given. It is inconceivable that these herrenvolk have finally abandoned their projected abolition of African representation in parliament. It is equally inconceivable that Africans should freely agree to submit their homelands to such a regime-or to a country in which such a regime remains a political possibility. Long after the Nationalisis have been defeated, the legacy of what they have said and done will bedevil the Union's internal and foreign policies.

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD. 107 Prince Edward Street. DURBAN.

Stockists of :--

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban,

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Nagpur Iune 2.

SOCIALISTS BID TO CAPTURE POWER

THE special Convention of the Socialist Party of India held at Pachmarhi in Madhya Pradesh recently is regarded as an event of major political importance. It was designed to galvanise the activities of the party so that it may emerge as a political power baving a pull in the country. It was admitted that they failed to cultivate contact with the masses and hence were cold-shouldered. An attempt will now be made by the Socialist Party to develop a political philosophy which will rouse the interest of the masses and draw them like a magnet to their standard.

They do not wish to have any truck with the Congress nor with communism which stand for centralised systems, as against their decentralisation of political and economic power. By resorting to small unit machines they hope to drive out poverty and unemployment and will laun h on satygraha to resist social injustice whenever the occasion demands it.

The Party has decided to forge political alliances both inside legislatures and outside it and already there has sprung up an alliance between the K.M P.P. and the Socialist Picty in Parliament. Now they will be on the look-out to draw into their fold all forces of radicalism and socialism and will keen aloof from communalists. Their one aim is to isolate the communists from gaining adberents through the device of the United Front plank,

Although there are parties in the country like the Peasants and Workers Party, the Forward Bloc, whose political idealogy does not squre with that of the Socialists still an attempt will be made to cooperate with them so that they may not fall into the arms of the Commu-

The Socialist Party now proposes to launch the movement of equitable redistribution of land and will endeavour to work in harmony with the Sarvodaya movement in this regard.

Communism Through Peaceful Means

Communism through peace. ful and non-violent methods as advised by Mabatma Gandhi for the solution of India's economic and social ills has been

advocated at Vijayavada by two adherents of Mahatma Gandbi. Presiding over the Gaudhi Saugh Conference on May 31, J C. Kumarappa commended to the Government of India the adoption of Gandhian methods to surmount the agrarian, food and other problems confronting the people of India. Communism and violence are not synonymous, not have they any integral connection, he said. The fundamental unity between objectives of Gandhism and Communism has to be achieved fundamentally different methods, said G. Ramchandran of the Hindustan Talimi Sang. Gandbism was, he added, more revolutionary than Marxism.

Satyagraha Against Food Prices

The Socialists have exploited the rise in food prices to launch Satyagraha in Bombay, The food grain prices are seriously enganging the attention of the Food Minister, Rafi Ahamad Kidwai. Hể is in favour of decontrol of foodgrains in surplus areas. The question of restoring of the subsidy is ruled out, but he is working on a plan to effect a reduction in prices of foodgrains. Judging from the manner he is tackling the issue, relief may be said to be around the corner. After he gets a full picture from the States on the food position he will formulate his policy and that will be before long. Having regard to the swift declarations he made about the line he was to pursue, an impression has gone abroad that he will solve the food impasse which has baffled many.

The Tangle Of Hindi

Hindi has figured prominently during the week in Parliament. Some non-Hindi speaking members of the House of People left the House quietly on May 29 when the Railway Minister Lal Bahadur Shastri bezan replying to the debate in Hindi first, They were mainly from the opposition although there were some Congress members from the South. Anantosayanam Ayyan. gar, who was in the Chair said that Hindi was the official language, though Boglish was pormitted for 15 years.

Prime Minister On Hindi

luaugurating in New Delhi the Parliamentary Hindi Asso. ciation,on May 30, Prime Minister

Nebru warned protaganists of Hindi that if they sought to impose Hindi on others in a spirit of compulsion they were bound to fail. Stressing that language must enter every branch of the people's life Pandit Nahru said that this was more true of the scientific sphere. It would be folly to con Hindi equivalents for wellknow terms like hydrogen or oxygen. No attempt, he said, should be made to root out from Hindi Arabic, Persian or English words which had become part of it and not to keep the doors closed against absorption of more foreign words.

Procurement of Food

The Food Minister, Mr. R. A. Kidwai, told the House of the People during question hour on May 23 that during 1951 total quantity of 3.77 million tons of food grains was procured in India as against the target of 3.958 million tons, During 1042, up to April 26, the quantity procured amounted to 1,227 million tons as against the target of 3.646 million for 1952.

Replying to another question the Minister said that the total quantity of sugar made asailable for sale in the free market in 1951-52 (up to May 15, 1952) was 139,142 tons,

Replying to a question about jute cultivation, the Minister said the average yield of jute per acre in the principal jutegrowing States during 1951-52 was 1005 lbs in Assam, 785 lbs. in Bihar, 959 lbs. in Orissa and 1,094 lbs. in West Bengal,

The Minister also informed the House that during 1951 52 approximately 743,000 acres were under tobacco cultivation, according to the first forecast,

Applications For Cevlon Citizenship

In reply to a question in the Council of States on May . 28, Prime Minister Nehru said that out of nearly 950,000 (Indians resident in ceylon, 237 034 had applied for citizenship by August

6, 1851. A vast number of such applications were still lying undisposed of. Only 9.040 Indians had been granted Ceylon citizenship up to May 15. 1952.

In reply to another question, the Prime Minister said of the conditions under which immigration to Ceylon was allowed was that emigrant labouters would be given facilities to settle in Ceylon on -equal terms with the indigenous population

Referring to the Ceylon Govern ment's decision to the House of Representives after the general elections, "Hitavada" said :

From this it is clear that deprival of the right of Indians to vote was not an accidental thing but part of a deliberate anti-Indian policy. Though the Ceylon Ministry knew at the time of the dissolution of Parliament that hundreds of thousands of Indians were not included in the voters' list, it did not hesitate to take action. From the speeches of some Ceylon Ministers, it appears that they welcomed the opportunity of depriving Indians of their citizenship rights. Nomination of some ministerial stooges can be no substitute for election, Indians domiciled in Ceylon are not asking for a favour, they are demanding their rights.

Phone

Phone Day 24169 Night 833549,

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET.

Funeral Directors and Manufacturers of, all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths. accepted by phone and despatched by rail a at the shortest notice.

Comment . .

Everything begins in mysticism and ends in politics."

— Charles Peguy.

Morals And Politics

THERE is much talk these days about the necessity of "liningup" with one or other of the "forces" in South African politics. From the United Front to the African National Congress we are being called upon to submerge minor differences and unite to present a solid block of opposition to the Government. There is a certain ectasy abroad, as there always is when men unite. So thrilling is this in fact that it is often the case that the experience of uniting itself captures men's minds and the purpose for which they united is forgotten. We are beginning to approach that stage now in South Africa. Nor is unification confined to the anti-Nationalists. The Government supporters themselves are closing their ranks. Manifestly there is no virtue in unity alone. It is the end to which men unite which determines the rightness of their unity. And what is that

DR. S. RADHAKRISHNAN, India's Vice-President, told a representative of the Swiss Broadcasting Corporation in New Delhi that peaceful agreement between the East and West was not only possible, but necessary. It was the only way to avoid a world trazedy.

The Vice-President, who had been asked whether, in the light of his experience in Morcow, he felt there was a possibility of a peaceful agreement between the East and the West, added: The lessons of two wars written in .. blood and agony warn us that wars do not proceed according to our expectations, but often result in consequences which we least anticipate. In many countries of Europe, another war is likely to be a civil as well as an international one. Whatever its military results may be, it will mean the end of all democratic institutions. Remember Mr. Winston Churchill's warning quoted in "The Hinge of Fate," 'A third A third struggle will destroy all that is left of oulture, wealth and civilisation of mankind and reduce us to the level almost of wild bessts '

The present policy of building up strength for the sake of peace is a dangerous one, as we are likely to overlook the end of peace and concentrate on the means of building up strength. History teaches us that two groups of powers cannot go on

end in South Africa? The un. seating of the Government? This is inadequate. Unless there is a clear understanding of the alternative to Nationalism and White dominance in South Africa it is delusion to play politics. If it is true that "politics is the science of the possible" then it is judicious to do what is being done and to think in the fashion. If on the other hand "that which is morally wrong cannot be politically right" then we should have second thoughts about whom and ,what we are uniting with, to employ what means to what end. Its all a question of definition.

, Say That Again

Ex-European | Defence Community boss Dwight G. Eisenhower in February this year. ... "When people speak to you about a preventive war, tell them to go and forget it. I have come to hate war. War settles nothing."

You can say that again General! But how will it go down with the U.S. Electorate now that you're running for power? And if a preventive war would settle nothing. mightn't that also be true of a defensive one? And if so, isn't it rather silly to spend all those millions of dollars on atombombs? Africa could use a few if they went spare. Dollars, that is, not atom bombs.

Artist In Peace

Yehudi Menuhin, described by some as the greatest living violin virtuoso is back from his visit to India. He went to the sub-continent recently to study Indian music and instruments. He expressed himself particularly charmed by the sweetness and refinement of many of the instruments he heard and experimented with. A fact about this man, not known widely enough, is his strong interest in peace and brotherhood. He has been for a number of years intimately associated with peace movements in America and Europe. During his visit to South Africa a couple of years ago he gave a press interview to this columnist in which he revealed his ardent support of the efforts to promote a democratic World Government. He believes that artists can do much to further this. I see he has been speaking in London recently on the same theme.

Civilisation And - Neurosis

Col. O. L. Shearer M.P. remarked in the House of Assembly last week that the strains of modern life were causing an increase in the number of neurotics at a very large rate and this warranted investigation. Well said, Colonel. He then continued to suggest that the Minister of Health should consider a plan like that for combating tuberculosis by placing non-acute mental patients in settlements, for which old military camps might be used. A noble idea indeed. Most of the neurotics got that way anyway through being asso-ciated with the military in the first place so its only poetic jus-tice that they should be allowed to use the camps,

But what's going to happen Colonel? If as you say these unfortunate people are sick because of the strains of contemporary living it won't be long before there are more people in your camps than there are outside. The Lest way to deal with neurosis (as with any illness) is to make sure it doesn't start. And if modern life produces the strain which produces the neurosis, then there is something wrong with modern life and that something should be changed. What is it, and how should it be changed? That's to think about.

DR. RADHAKRISHNAN ON WORLD PEACE

"away with defeatism . . .

competing in armaments for years without stumbling into war. By a wrong jadgment, by a false step, we may imperil the future.

To think that there is no alternative to war is defeatism. There is no conflict, however vital and fundamental, that cannot be solved by mutual negotiation if the parties to it are peacefully inclined. The world is perishing for lack of understanding. Misunderstanding causes fear, suspidion, hate, anger, stoppidiy. The situation calls for wise statesmanship, for moral leadership. We should not close the

door for negotiation. That would be unwise and unjustified. Agreement on the issues which now divide the world is not to be confused with either appearsement or surrender:

Replying to a question whether the Communist outlook on life had any chance of acceptance in Asia and, if so, under what conditions, Dr. Radhakrishnan said: The failare of the democratic tradition to live up to its ideals is responsible for the spread of Communism in Asia and Africa. The attraction of Communism will be greatly diminished if the democracies could olaim that the coloured peoples no longer suf-

fered from race discriminations, that the democratic Powers were not interested in supporting colonialism, privilege, reaction and corruption in the East, that they respected the principles of the United Nations observe, even when their observance was inconvenient.

We need not tremble at the challenge of Communism. If we tremble, it only means that we are not prepared to remove the evils that exist in our society. We cannot resist great dynamic revolutionary forces; the part of wisdom is to canalise them. If we work for social justice, if we emancipate the down-trolden massés, if we eliminate the evils of landlord-tenant relations, it we remove the other material burdens that weigh on the people, if we satisfy the legitimates national aspirations of the different peoples of the world, we have nothing to fear from Communism. Either de mocracy takes itself seriously and sorfficially, or Communism will

Dr. Radhakrishnan also out lined to the correspondent the main functions of the Vice-President as defined in the Indian Constitution. He added: In our country today, there is a good deal of pampered living sand contessed thinking We must do our utmost to clear up the confusion and remove the frustration which is now widespread. Radical reforms, social and comomin, are the need of the hour. We admit this in theory but forget it in practice. Let us implement them with courage, vision and strength.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[The following is one of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to 2sk.—Ed. 1.0-]

A Not-told story relates how a salling ship arrived some fitty miles off the mouth of the River Plate in South America after a very long voyage. She was much overdue from battling adverse winds. Her plight was desperate. All the provisions had run out and now even the drinking water was finished. There was "water, water everywhere, but not a drop to drink." Help must come soon or the orewould never reach port alive.

When hope had almost gone, another ship hove in view, bound from the mainland. Here was help at last, for she would surely be fully provisioned and with an abundance of fresh drinking water. The captain and crew of the stricken vessel watched anxiously as she drew within eignalling range. Then up went their signal: "Water!" To their great surprise the newcomer did not alter course in the slightest. She continued on her way with-out the least sign of any intention to obey the first law of the sea, to render aid to those in need. Was her master so utterly lacking in humanity? Suddenly a signal fluttered on high, "Drop a bucke. where you are!

Growls and curses rumbled from the parched throats of the thirsty seemen. What mockery was this? Everyone knows that seawator is not fit to drink and that men in their condition would be raving mad in a fow hours and dead within a day if they were so foolieh as to try to slake their thirst with it.

Again the captain ran up a signal, "Water! We are dying of thirs!" And again the other ship replied, "Drop a bucket right where you are!"

. For the third time, the captain asked for water; and for the third time he received the same answer.

With a curse, he then ordered a seaman to drop a bucket over the side and bring it to him. Gingerly he took a taste. To his amazement, it was fresh water fit to drink! The mighty River Plate discharged such a volume of water into the sea that even at this distance the water was drinkable. For many hours help had been right at hand and they did not know it!

The point of the story I have told is this: people often run to doctors and specialists and hospitals to get help that they could easily get for themselves without expense or even much trouble if

SOME SIMPLE REMEDIES

they only had the knowledge and were prepared to make the necessary effort. All sorts of simple help lies right to hand, if only we knew it. Let me give some examples.

1. Urine

A little while ago I out my finger with a sharp instrument. The next day, as I was carrying comething heavy, the out began to bleed excessively. There was no means of stopping it and the matter became troublesome. Then I remembered something....

Being fortunately in a place where it was possible to do so, I urinated directly into the out, washing it out with a stream of hot fresh urine direct from my body. The bleeding stopped like magic! And, although that same hand was used a great deal for the rest of the day, not another drop of blood was shed, and it healed up perfectly in record time.

Scientists give a reason for this. They say that fresh urine from a healthy person contains something of a lied "prothrombin," which is a styptic, that is a substance that arrests bleeding.

Fresh healthy urine is also a most excellent application for burns, for which it is almost a specific,

There are a number of other ways in which uring our be used for healing purposes. But for aesthetic reasons, it is not recommended that such be done. It has also long been used among a certain class of people in Europe as a cosmetic. Some even go to the length of wiping a girl baby's face with urine to ensure her having a good complexion. It is certainly a fact tbat urine has a very remarkable effect on she skin. Even some breeders of horses and cattle have learned that giving their animals a tablespoonful of urine every day soon brings their skins into beautiful condition.

As I said, for aesthetic reasons, we besitate to adopt such user; and I think wisely, for it is essential that the urine be from a healthy person. O.herwise the consequences could be very serious indeed. But, lest anyone feel too disgneted at the idea of such stuff being used, let me just emphasiza that any and all vaccines, antitoxins and similar preparations used for injections, are infinitely filther

than healthy urine. It is amazing how many people will make a big fass at the thought of urine coming in contact with their skins and yet will go with the greatest willingness, if not indeed alactity, to a doctor to have the vilest "refined filth" pumped

into their blood-stream with a

I do not even say that we should use urine for choice. But it is a good thing to know what it out do. We always have spine with us! And in an emergency, the knowledge of its good uses may prove of great value.

(To be Continued)

MABEL PALMER' FELLOWSHIP

AT the fourteenth graduation Social held recently by the non-European students of the University of Natal, Mr. J. Naidco, Registrar of the M. L. Sultan Technical College and one of the first graduates of this section of the University, referred to the pioneering work done by Dr. Mabel Palmer for the furtherance of non-European education. The work was begun in 1936 under severely restricted conditions, and it was only through the able guidance and inspiration of that great personality Dr. Mabel Palmer, that these classes had made such a progress. 'The success of the undertaking is due in a very large measure to her untiring efforts in making the non-European conscious of the need for higher education and impressing upon him that a sound academic and professional training is as important, if not more, as the need for other things in life. She has been responsible for the intellectual improvement of our communities through interesting herself in our needs, and through initiating projects of a practical nature which has resulted in our communities helping themselves and striving not only for a standard of advancement. but a quality of achievement that we will be proud to hand down to posterity. The practical results of her work can be seen in the hundreds of teachers who have benefitted both educationally and materially, and in numerous ofhers who are occupying important places in the various professions, in Commerce, Industry, Religion,

It is because of this and her intense interest in human relations that I feel that the time has now arrived for present and past students to get together and to pay a living tribute to our "lovable grand old lady" by considering the institution of the "Mabel Palmer Fellowship Fund", com

parable in some small measure to the "fellowships" existing in other parts of the world. The purpose of the Fellowship is to give outstanding postgraduate students of this Section of the University an opportunity and the means to pursue their study and research in their own specific fields for a certain definite period either in Europe, U.S.A. or the East, and then to return to this country to make their contribution to society in general and to their own community in particular.

Students who are familiar with what is happening in other parts of the world in this connection will realise what great impact the institution of such a Fellowship will have on our communities. At the same time we shall be showing our gratitude to and appreciation of our great friend and benefactor by starting this living monument to her.

It is up to the students (present and past) of the University to make a success of this scheme by practical help, suggestions and coperation. Small contributions by all students and certainly by the past students who are in the professions, Commerce, Industry, will go a long way towards putting the Fellowship on a firm footing within a period of three to four years.

All pas' and present students of the non European Section of the University of Natal, and others connected with the University, or associated with Dr. Palmer are earnestly requested to assist with this project. Advice and suggestions are most welcome.

SHAVING COSTS LESS WITH MINORA BLADES 4 Blades For 6d

Indian Sports Notes

By "RAJAH"

Soccer:

Provincial Soccer At Currie's Fountain Over The Week-end

Three leading Provincial teams of South African Indian Football Association will be seen in action at Currie's Fountain over this week-end.

On Saturday Northern Natal will play Southern Natal preceded by two curtain raisers commencing at 1 p.m.

On Sunday, Transvaal will field a powerful team against Combined Natal which is ex. pected to prove a fast and exciting match. Both the star matches on Saturday and Sunday will be played for a dura-, tion of ninety minutes each which will give the spectators their money's worth.

The following were elected to represent Southern and Northern Natal .--

Southern Natal:

Goals: Juggie Naidoo; R. backs, K. Rajagopaul; I., backs, 5. Miniandi; R. half. Parthaph Singh; C half, Mannie Naidoo (Captain) L. half A. M. Goven. der; O. right, L. Kisten; I. right Billy Reddy; C. forward R. Chinniah; I. left, Peter Abrahams; O. leit, A. Angamuthoo; Reserves: V. C. Moodley; M. Chinsamy; V. Sivalingam.

Northern Natal

Goals: B. R. Naidoo; R. backs, G. S. Pillay; L. backs, A. Narrandas; R. half, G. C. Naidoo; C. half, S. Mohan; L. balf, V. S. Pillay (Captain) O. right, T. Rampath; I. right, K. Nair; C. forward Bob Pillay; I. left, Massie Pillay: O left, N. Barry, N. Rajagopaul.

The following were selected to represent Transvaal :~

Goals: Dickie Gabriel (Wits); backs, Ismail Khan; (Far East); S. Moodley (Capt) (East Raud); Halves: Tom Moodley (Pretoria), S. Padayachee (Wits), R. Ruganannan (Far East); Forwarde: B. Chadyan (East Rand). M. Bogus, (Pretoria), S. Paddy (V. Capt) (Wits), T. Padayachee (Wits), D. Moonian; (Wits).

Reserves: Gopaul Naidon; (East Rand)

Manager: Mr. G. Moothoo.

Maritzburg beat Durban 4-3 in an Intertown match played at Mari.zourg before a large crowd. This gave Maritzberg its third successive victory, over Durban and it seems like the hoodoo' cannot be broken.

James Oliver, the Durban Forward gave them an excellent

start when he scored the opening goal, and not long afterwards he scored another and he showed sparkling form, Lightie, scored the other goal for Durban. In the second half Maritzburg gave a grand display of soccer never seen for a long time. Some mention must be made of Rampath, the outside right for Maritzburg who played an outstanding game; he scored a beautiful goal all the way from the outside right and yet another a few minutes later.

The other goals were contributed by Barry and Rajoo.

The Juveniles of Durban also went down to Mari:zburg 1-o.

Interdistrict At North Coast

Durban beat North Coast 4-0 in an interdistrict match played at North Coast on Sun. day in the senior division, while North Coast claimed a walkover in the Juniors. The chief scorers were Boya Chetty 2. Crash r, Kondish r.

Mayville District Fixtures

The following were the results in the senior League Cup

played at Mayville :-Parades 2, Cato Stars 2; Clare Estate 7, Mayville 3;

Senior Daniel's Gold Cup Avalon Rangers 2, Moonlighters o; Amazon Rangers 2, Manning Rangers 2;

Junior Natal Cup Crusaders 3. Aces 1; Avalon Rangers 2, Riversdale o.

Five-a-Side Tournament

A number of teams participated in the five-a-side tournament held at Clairwood on Sunday, 8th June 1952.

The Pirates Football Club scored a double in both Senior and Juniour divisions, respectively. They are unbeaten for the third successive year. In the finals they heat Dayals by a single goal.

The Pirates defence was superb and the solitary goal scored by Siva, gave them the match.

Transvaal Soccer .

From Transvaul news comes that the Transvaal Indian Teachers and Students have formed an independent Soccer Association with the hope to encourage this move strongly as started in Natal.

This scheme I am sure will be most welcome by all sporting fraternities in Natal.

A record entry of 42 golfers, participated in the Boodhun's Memorial Trophy (36 holes open event) played at Currie's Fountain, on a perfect course and only the treeze made golf diffi-

S. Ramdeen of Scotsville Golf Club, returned a score of 71-68 -139, to win the competition. R. Kalicharan and R. Govender tied for second place with a score of 140 each. In the play off over 9 holes the former was victorious, D. Kalideen registered a score of 73-79-143 to take fourth place.

Gollers are reminded of the Lizarus Floating Trophy conpetition to be played over 18 holes, at Currie's Fountain, on Sunday, 15th June 1952.

Tennis Fixtures

'A" Division

Sastri College vs. Moonlighters Avoca vs. Sydenham Spes Bona vs. Centrals

"B" Division Centrals vs. Durban Moonlighters vs. Pinetown Sydenham vs. Spes Bona Sastri College vs. Clairwood

Table Tennis

Visiting Maritzburg over the weekend, I met some of the 'crack' players from the Spring. bob Club and other coming up prodigies. I was particularly impressed by the only lady player in Mrs. N. D. Naidoo, a really quick footed and quick sighted player, Perhaps, the reason for this is that this agile player, hails from Eastern Province. She intends to have a crack at the South African Mixed doubles Championships, Who knows she may easily turn the tables over our Natal girls.

TRANSVAAL TAMIL BENEFIT SOCIETY

A Mass Meeting of the above ~ society will be held at the Broadway Cinema Lovers walk, Fordsburg on Sunday, June 15. commencing at 2-30 p.m.

The convenors have decided to summon the above meeting, in view of the fact that a petition, bearing the signatures of 75 petitioners was presented to the secretaries on the 27th De-cember 1951. The secretaries have failed to summon a meet. ing of the society as requested by the petitioners. The signatories now accept the onus of summoning the above meeting to carry out the agenda stated below.

(4) Reports from the Secretaries and President on the activities of the Society for the past 4 years. (b) Financial Statement. (c) Vote of non-confidence in present office bearers. (d) Elections. (e) Future plans—Housing (I) General.

Convenors : P. G. Reddy S. B. Moodley,

STREET COLLECTION IN AID OF POOR

Mr. K. Soobramoney hop. Secretary of the Durban Indian Benevolent Society states that the Durban City Council has allocated a Street Collection to take place on Saturday June 14. Since April last year the Society had been appointed to give relief to the poor among the Indians in Durban and it continued to do so up to October 1951 without any restrictions in the amount of expenditure, when the Department of Social Welfare reduced the amount of £230 per month to £40 per month. This reduction placed the Society in a difficult position. Representations made to the Authorities for an increment in the grant had failed. In the pircumstances the Society had to carry on in a limited way and calls are intensing daily in view of increasing unemployment. We have therefore to look to the public for financial support and everything must be done to make the collection a great success. An earnest appeal is made to the public for their generous response to the cause of the poor. Mr. Soobramoney states that collectors are required and he appeals for volunteers to assist. Boxes are made available to collectors from Wednesday, June 11 from 69 Beatrice Street, Durban. Phone: 20914 and 62395.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

to, offic otto , perc, offic otto, otto , perc, after otto, NEW BOOKS

Just Arrived From India Satyagrahn

-M. K. Gandhi 12/6 Basic Education

-M. K. Gaudhi 3/6 An Atheist with Gandhi

-G. Ramchandra Rao 3/ Non-Violence In Peace And

War (Part II) -M. K. Gandhi 12/6

To be had from:-

INDIAN OPINION,

Phoenix, Natal.

POSITION OF KASHMIR EXPLAINED

Winding up the debate of the President's Address on May 22 in the Council of States, Mr. N. Gopalsswami Ayyangar, Leader of the House, replied to criticisms of the Government's policy made during the discussion.

On the Kasmir issue, Mr. Ayyangar said, "We are committed to the taking of a plebicite in Kashmir, but only when conditions in Kashmir have developed to such a point that the plebicite could be taken practically under normal conditions. That stage has not been reached, but negotiations are still going on."

India, he said, wanted to settle this problem with Pakistan in a peaceful way. He for one did not despair of their being able to do so.

Proceeding, Mr. Ayyangar said that some minor problems

connected with internal relations between India and Kashmir had been agitating people recently. Kashmir had acceded to India in respect of three broad subjects—defence, foreign affairs and communications. Accession on additional subjects would have to be ratified by the Kasmir Constituent Assembly, Not everyone remembered this fact when he criticised the position as regards Kashmir. "We have got to carry the people of Kashmir with us and the people of Kashmir have to carry us with them before further accession takes place," said Mr. Ayyangar.

Already, he added, talks were in progress on this subject. Talks relating to financial integration had made considerable progress and talks in regard to other subjects would take place very soon between the representatives of the Government of India and the Government of Kryhmir.

* They Made Her A Star *

Our Picture Serial

Sally Ross, sland-in for Magda Frayne, film star, impersonates her when she disappears. This upsets her lore affair with Peter Brett, camera-man. Then Magda is found murdered—and her husband, Geoff Kroom, turns up to borrow money from Sally, thinking she is ble wife. Suspicion falls on Peter, he is arrested. Sally has told him about her impersonation but he is burt and angry, and Sally thinks he now loves Corol Doe, another actress. Peter is cleared, but someone like Sally is selling Magda's jewellery! Then Sally spots Kroom among the film extras.

Sally dare not let Geff Kroom, Magda's husband see that she has recognized him—hut she must let John Bailey know at once! She pretends to fint, knowing that will bring him

"Kroom's here as on extra!" she whispers when he comes "Good! Leave this to me" he says "This will need careful handling"

Bailey leaves his as is a t to carry on, then walks away from the set as if he has some o her business to attend to

But Kroom has seen him go and guesses what is afoot. He asks another extra to take a message to "Miss Magda Frayne,"

As Sally leaves, the extra stops her. "I've a message for you," he says "Peter's waiting for you outside!"

She hurries out to find Kr. om, armed with a revolver. "I've got to get away" he says. "Walk with me to the station!"

On the way, Sally suddenly stops and screams, pointing at a girl approaching, wearing an unmistakable silver leopard coat It is Magda!
Kroom halts in amazed horror, too.

Kroom p. nics, fires at the girl, and bolts. Sally is left with the girl who slowly sinks to the ground! Is it Magda—or another girl like her?

(Continued next week)

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Sultes, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture
You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf
or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street.

DURBAN.

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

HEALTHY

- ★ APPETISING-
  - * DISTINCTIVENESS of Flavour.
    - Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
  - ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
  - * Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક નતના મીઠાઈએ બનાવાએ છીએ. બહાર ગામના એડરાને સંભાળથી તાલાદનું ધ્યાન આપીએ છીએ.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
  - ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

· Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965 - DURBAN.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689;

Tel.Add.: "SUITINGS." 🗸

Phones: 20063 & 63512.

પુસ્તક ૫૦ મું—અ'ક ૨૩

શુક્રવાર તા. ૧૩ જીન, ૧૯૫૨.

છુટક નકલ પૈની.૬

"धन्तिः अन ओपिनिअन"

શાકવાર તા. ૧૩ જીન, ૧૯૫૨.

સરકારનું પગલું અને લાેકા

સ્કિક્ત નેશનલ કેાંગ્રેસ અને સાઉથ આર્રીકન ઇન્ડિચ્યન કેાંગ્રેસની જોઇન્ટ પ્લેનીંગ કાઉસીલ તરફથી અન્યાયી કાયદાએં સામે જુન તા. ૨૬મી ના સત્યાગ્રહની લડત શરૂ કરવા નું યાજવામાં આવ્યું હતું પરીંતુ સરકારે એ તારીખની રાહ નહિ જેતાં તરત જ પગલાં લેવાં શરૂ કરી દીધાં છે. સાઉથ આ ફ્રીકન ઇન્ડિ અન કાંગ્રેસના પ્રમુખ હેઃ, યુસક મહમદ દાદ અને બીજા આ દી-કન નેતાઓને. સપ્રેશન એક કાેમ્યુનીઝમ એકટની રૂએ ન્યાય ખાતાના પ્રધાને તેએાપર બજાવેલા હુકમના અનાદર કરવા માટે પંકડવામાં આવ્યા છે. સાઉથ આક્રીકામાં ગાેરાએા પ્રત્યે બીન-ગાેરાએાની વલસ શું છે અને ળીત-ગાેરાએાની અભિલાષાએા શં છે એવા પરદેશના અખબારાના ખબરપત્રીએ તરફથી પુછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબમાં આક્રીકૃત નેશ નલ કેાંથ્રેસના પ્રમુખ ડા. જે. એસ, મારાકાએ પાટ એલીઝાળેય માં જ છ્યાવ્યું હતું કેઃ

> ''ખીન-ગારાએક પાતાના એક હક તરીકે સાઉથ આદ્રીકામાં સંઘળી જાતીના લાકાને માટે તુરતજ સમાન હોાની માત્રણી કરે છે.

> તેમણે કહ્યું કે બીન ગારાએ। માટી બહુમતીમાં ક્રાઇ આ દેશના કાયદાં 🖣 ા ધડવામાં તેઓના સ્પવાજ દ્વાવા નોઇએ

હાલની પાર્લીમેન્ટ તરકથી યએલા , કાયદા તેઓ સ્વિંકારવા તઇયાર

પાર્લામેન્ટ ગારાઓએ ગારાએા ના લાબોને માટેજ બનાવેતી છે. ખીત-ગારાએ માત્ર ગારાએ**!** સાથે જ નહિ પરંતુ સમાન હોાના મુળ સિદ્ધાંત સ્વિકારનાર દરેક માંણસની સાથે કારા કરવા તઇવાર છે, ખીન-ગારાએાની લડત ખાસ કરી ગાેશની સામે નથી પરં**ત્ર** દમનની સામે છે.

સમાનતાના સિદ્ધાંત નહિ સ્વિ-કારતાર ઢાઇ પણ પક્ષતી સાથે **બીન-ગારાએા સમજીતી પર આવી** નહિ શકે.

છેવટમાં આફ્રીકનના જલાર આ-ર્રીક્તજ કરી શકે."

ડા. મારાકાએ જે કહ્યું છે તેની સામે કરોા અપવાદ લઈ શકાય તેમ નથી. સરકારેજ તકલીકને આ મિંત્રણ આપેલાં છે અને તે આવી છે. તેણે હવા રાપી અને તેમાં થી વાવાઝાડંજ ઉત્પન્ન થઇ શકે. જેઓ સામ્યવાદી નથી અને સામ્યવાદની સાથે સંબ'ધ રાખવા ખુશી નથી તેંચાની સ્થિતિ કફાેડી થઇ પડી છે. સરકારે સામ્યવાદીએા અને બીન-સામ્ય વાદીઓ વચ્ચે કરોા લેદ રાખ્યા નથી. સરકારની નીતીના વિરાધ કરનારા સઘળાને તેણે સામ્યવાદી ઠરાવ્યા છે. આથી આખાે દેશ સામ્યવાદી બની જશે અને દેવા રહેશે. લાકાના વધતા જતા નાખી શકાશે એલું માનવાના તેએ ાના દાષ જેતા નથી

કહેતા પરંતુ ગાેરાએા પાસેથી લાેઠા સમજણા થયા પછી અને દેવાનું તમને કરમાવાયું છે.''

સત્તા ઝુંટવી લેવાની બીન-ગારા ઐાની હજા તેા ઇચ્છા નથી. તેએા માત્ર એટલંજ ચાહે છે કે ગાેરા ના જેવીજ લાગણીએ! અને અભિલાષાએા ધરાવતા સ્વમાન પ્રિય માનવીએા તરીકે તેએાની તરક વર્તવામાં આવે. એવી લાગણીએ અને અબિલાયાએ ધારવવામાં તેએ!ના વર્શક જાતી તેઓની આડે આવી ન શકે. એટલુજ જો ખીત-ગારાઓને હમણાજ નહિ આપવામાં આવે તાે બ્રીટીશ સરકારને જેમ હીંદ છાડી જવા કરમાવવામાં આવ્યું હતું તેમ ગારી સરકારને સાઉથ આક્રીકા છેાડી જવાનં વાજળીપણે કરમાવવામાં આવશે.

એલું નથી કે ગારાઓનું દ્રષ્ટિ ર્બીદ અમે સમજી શકતા ગથવા સમજવા માગતા નથી. પરંત અમે માનપુર્વંક સુચવીએ છીએ કે તે ભયના ઉપર રચાયેલું છે જેને માટે કશં કારણ નથી. અને તે ગેરવાજળી છે કારણ કાઈ પણં પ્રજા ઉપર તમારાથી કાયમ ને માટે જોહુકમી ચલાવી નહિ શકાય. દ્રસ્ટીપણાની પણ હદ હાય છે. સગીર ઉમર લાયક થયા ખાદ દસ્ટીપણ રહેતું નથી. સગીરના તરક દસ્ટીએ ને પિત તેને માટે સરકારે પાતાને જ દ્વાપ વાત્સલ્ય ખતાવેલું હાય તા તે ઉમરલાયક ખન્યા ખાદ દૂસ્ટીને ુંબુસ્સાને દમન નીતીથી મારી ૨૭૭ ખુશીનીજ પાતાના કાર ભાર ચાલુ રાખવા દેશે. પરંતુ દીવસા હવે નથી રહ્યા. દેશમાં ડસ્ટી પાતાની જવાબદારીનું ભાન શાંતી જોઇતી હેાય તે৷ સરકારે નહિ બુલે. બીજી તરફથી સગીર પાતાની નીતા બદલ્યે જ છુટકાે ઉમરે પહોંચવાના કારણે ટ્રસ્ટી છે. હજુ પણ અસુર થાય તે જો મુંઝવગુમાં પડી જાય તાે પહેલાં તે બદલી શકે છે. હાલ દૂસ્ટીને દૂસ્ટી નહિ કડી 🕡 કચ. ની પરિસ્થિતિથી બીન-ગાેરાએા . તેને ચાેર અને લુટારાનીજ ઉપમા ત્રાસી ગયા છે. મુવેલાની જેમ આપી શકાય. આ વસ્તુ સહે જીવવા કરતાં માેત જ શું ખેત્દ્વ: લાઇ () સમજી શકાય તેવી છે. એમ તેઓને લાગી રહ્યું છે. સર ગારી પ્રજા જો એમ માનતી હાય કારની હાલની નીતીને તેએ। એ કે ગળજળરીથી આ દેશ જીતી રીતે જોઇ રહ્યા છે, તેમાં અમે લીધેલાે હાેવાથી તેને દેશપર હકુમત ચલાવવાના હક સાંપડયા ઉષ્ણુવાદીઓ બહે ગમે તે છે, તેાએ વસ્તુ આ દેશના

પાતાની ગુમાવેલી શક્તિ પુનઃ પ્રાપ્ત થયા પછી સહન નહિજ **ક**री **बे. सारी सर**कार कें•े જ ગણાય કે જે લાેકાની બનેલી હાય. લાકાથી ચલાવાતી હાય અને લાકાને માટે ચલાવાતી હાય. એ વસ્ત આજે સાઉથ આફ્રીકાને વિષે કહી શકાતી નથી. તેમ નહિ થાય ત્યાં સુધી સુખ કે સ'તાષ નહિ સ'ભવે અને તેનું અનિવાર્ય પરિષ્ટામ નિસશા અને અ'ધાધુ'ધીજ આવી શકે જે રાકવાને આ દેશના સઘળા . પાતાનું વીચારવાને લેાકાએ નેઇએ. બનતું સઘળું કરવુંજ

નાેંધ

પાલીસે બીન-ગાસ ટાળાંની પ કરેલી તારીક

. ખાતેના ડેપ્સટી વીટવેાટર્સ રેન્ડ પાલીસ કમીશનર વ્યીગેડીયર જે. સી. ક્રીકે ગયા અઠવાડીયામા ગ્રફવારની રોતે કાંડ ઝમર્મમાં મળેલી મીટીંગ ખાદ ડાે. યુસુક મહંમદ દાદુ અને ડેવીડ બાપાપી ની ચમેલી ધરપકડ વખતે સે કડા બીન-ગારાઓએ -બતાવેલ શાંત વર્તન માટે તેઓની તારીક કરી હતી. પ્લીગેડીયર ક્રીકે કહ્યું કે ''તેઓએ 'શુ'ના પાકારા કર્યાં હતાં જે તેઓ જરાં ઉશ્કેરાયા હેાઇ સ્વાભાવિક હતું પરંતુ પાેેેલીસને તેઓએ જરાયે હરકત નહાતી કરી. તેએ તાં વર્તાનને માટે અને કાયદાને કરવા દેવામાં પાેતાનું ક.મ ભતાવેલા સંતાષતે માટે **હું તે**એ ને અભિન દન આયું છું. હું જાતે એ દશ્ય જાવા ગયે! હતે! '

નાટાલ ઇન્ડિચ્યન કાંગ્રેસ સાંમુ દાયિક વિરાધ કરશે

ડા. યુસુક મહમદ દાદુની ધરપકડ સામે નાટાલ ઇન્ડિઅન ફોંગ્રેસ ડર્યન સંઘળા પ્રમણાએ(માં સંભાએ) બરશે અને રવીવાર જીવ તા. ૧૫ મીના નીકલ રકવેરમાં સામુદાયિક વિરાધ સબા બરશે. કેાંગ્રેસે કરેલા એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, ''સંપ્રેશન એક ક્રામ્યુની ત્રમ એક્ટની ક્રએ ડેક. દાદુઅને બીજા બીન-ગારા નેતા≇ાની યમેલી ધરપકડથી આખા દેશને ચીંના યશેજ. ડેા, દાદુ આ દેશના હીંદીએ। ના ચંટાએલા પ્રમુખ છે. ન્યાય ખાતાના પ્રધાન મી. સ્વાર્ટ તેમના નાત્રરીકત્વના હકાપર સખત પ્રતિબ'ધા મુક્યા છે અને લેહકમતથી જે પદે તે ચુંટાએલા છે તે પદતું રાજીનામુ આપી

भूग भंभणवारनी राते भेरीटजलभं સીડી પાલીમેન્ડમાં શ્રી. મણીલાલ માંધીએ દરાવ મુક્રયા હતા કે:

' આ સભા એવા દહ મત ધરાવે છે કે સાઉથ આશીકાના જ્વતીબેદના સવાલના ઉકેલ એપાર્ટ હેડની નીતીને અનુસરવાયી આવી શકવાના નથા પરંત માનવ ગાંરવને માન સ્માપવા થી અને માનવી માનવી વચ્ચે અ**ર**સ પરસ સહિષ્ણુતાની ભાવના પાેપવા અને કેળવવાયીજ આવી શકરો." **દરાવપર ખાલતાં તેમણે ક**હ્યું:

સાઉપ આદ્રીકાના જાતીએદના સવાલના ઉઠેલ નથી થઇ શક્યા એ સ્વયંસિદ છે. આ દેશમાં આજે શ્રં થઇ રહ્યું છે તેના તરફ નજર કરી બુએ. આખા દેશમાં અસંતાપ પ્રવર્તી રક્ષો છે. જે હેતુને માટે સામ્યવાદને દાળી દેવાના હતા એ હેતુજ માર્યો ગયા જોવામાં આવે છે. સાગ્યવાદી મા તા જોઇને મુખમાં હસી - રહ્યા હશે 🥻 જે વસ્તુ તેએ। સાધવા માંગતા ≰તા–દેશમાં અધા⊌ધા કજેથી તેએ। પૈતાનું વર્ચસ્વ સ્થાપિ શકે, એ તેએ ને જરાયે મહેનત કરવાની જરૂર પડયા વિનાજ સિદ્ધ થઇ રહ્યું છે. અને શ્રિ સઘળ' ગમે તે ભાગે એપાર્ટ દેડની નીતીને અમલમાં મુકવાના સરકારના દરાપ્રહથી.

સામ્યવાદીઓને આપણે વખાડીએ છીએ કારણ તેઓ ઇશ્વરમાં માનતા નથી; કારણ તેઓ કશા નૈતિક સિદ્ધાંતામાં માનતા નથી: કારણ સાધ્ય વરત પ્રાપ્ત કરવાને સાધન ગમે તેલું વાપરવું પડે તેની તેઓને કશી પડી નથી. હાલના સરકાર—ગારાની સર્વો પરિતાને સરક્ષિત રાખવા એપાર્ટંદ્રેડ રથાય નેના હેતુ સિદ્ધ કરવા સામ્યવાદી ઓની જેમ વર્તી રહી છે.

આ દેશમાં એપાર્ડ**ક્રે**ડના અમલ મ<mark>ણા વર્ષોથી થ</mark>ઇ રહ્યો છે અને મતુભવ કહે છે કે વ્યવહાર દ્રષ્ટિથી તે યાલી શકે તેમ નથી. હાલની સરકાર જે સંપૂર્ણ એપાર્ટલેંડ સ્થાપિત કરવા માંગે છે તે પાતાના અને દેશના મહાન ભાગે તેનું અંવ્યવ**હારૂપ**ણું જોઇ શકી ે છે–જો ઢે તે રિવકાર કરવા ત⊎યાર નથી. એપાર્ટે હેડથી દિલ ડેખારો, દુશ્મની -પૈદા થશે. અધાધુંધી થશે અતે દવટે નાશ થશે.

હીંદ એપારે દેડની નીતીની નિષ્કળતા નાે જીવતાે જાગતાે પુરાવાે છે. ત્યાં તેને કાયદાયાં, કદી મંગ્વરી નહોતી મળી. રૂડીચરત સમાજની તુમાખીયી તે હરિતમાં આવી હતી. એ વખતના સરકાર, જેની નીતી ભાગલા પાડી રાજ્ય કરવાની હતી, તેએ તેને નાણુદ કરવાના કશા પગલાં નહિ લીધાં. તેને બદલે તેએ તેને ઉત્તેજન આપ્યું. પરિણામ એ અલ્યું કે અંપાર્ટલેડના ભાગ ચ⊎ પડેલા હનારા જે સમાજમાં તેઓ

મેરીટઝબર્ગ સીટી પાર્કામેન્ટમાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું ભાષણ

લાગ્યા અને એ સમાજને તજી ખીજે જ્યાં તેઓથી સારી રિધતિમાં રહી શકાતું હતું ત્યાં આશ્યા ગયા.

ખીત્રઓને તેથી લાબ થયા. એપાર્ટ-કૈકના અમલ કરતાર સમાજને લાભ નહિ થયે। પરંતુ વ્યવહાર રીતે ઘણી હાની થઇ, નૈતિક પતનના તા વાતજ શી કરવી? હીંદ જેવું સ્વતંત્ર થયું તેવું જ સૌથી પહેલાં પગલાંમાંનું એક તેંગ્રે આ એપાર્ટલેંડ, જે એ દેશમાં અરપ્રશ્યતાના નામથી આળખાત હતું. તેને નાબુદ કરવાનું લીધું.

સાઉથ આદીકા આજે જે વસ્તુ હીંદે એક ખદી ગણી નાબુદ કરી છે તેના અંગીકાર કરી રહ્યું છે. સાઉથ માર્રીકાએ એપાર્ટ હૈડની નીતીને અનુ-સરીને આખાં સુધરેલાં જગતના ખાક **લ્કારી લીધા છે.**

સાઉથ આદ્રીકા કંઇક વાજબીપએ દાવા કરી શકે છે કે આ દેશના જાતીય સવાલ તેની વિશાળ ખીન-ગારી પ્રજાના કારણે અન્ય દેશામાં વર્તાતા સવાલ કરતાં જાદા છે. પરંતુ એ કારણથી વીસ લાખ ગારા રાજ-કર્તાં હોયી તેવુ લાખ જેટલી બીન-. ગારી પ્રજા પર જે માનભાગાં તેઓ ! પાતે લડીભર પણ સહન નહિ કરે તેવાં માનભંગા નાખી તેરોની લાગણી એ દુભાવી નહિ શકાય. એ સવાલ ના ઉઠેલ લાવવાને એપાર્ટ હેડના કરતાં કાઇ વધારે સુધરેલી રીત શાધી કાઢવી પડશે. એપાર્ટ હેડની નીતી ગ્રહણ કરીને ગારા માનવી તરક જાનવર કરતાંય વધારે ખરાભ વર્તન ખતાવે

ગારાનું રક્ષણ કરનાર કુતરા ગારા ના - દિવાનખાનામાં છુટથી જઇ શકે છે. પાતાની સેવા કરનાર એક ક્ષાંડા પ્રત્યે ગાેરા ઘણી માયાથી[.] વર્તે છે. તેઓને વગર માંગ્યે સમાનતા આપે છે. જ્યારે માનવી 🥻 જેણે ગારાને માટે પાતાના પરસેવા રેડ્યા છે અને લાહી રેડયું છે તેને તે तिरश्कारे छे अने तेना तरक भराभ વર્તન બતાવે છે, કારણ તે વાચાળ છે અને ગારાની સાથે સમાનતાની માગણી કરે છે, કે જે ખરૂં જોતાં तेने। धश्वरदत्त ६५ छे. तेनाथी शिश मि के धरतीपर पण भुड़ेक्षे। होव ते ધરતાપર પગ પણ ન મુકી શકાય हेमहे रभेने ते नापाड थं। जाप.

નૈતિક દ્રષ્ટિએ જોતાં એપાર દેડના -બચાવ થ⊎ શો⊧ તેમ નથી. પ્રત્યેક ધર્મ માનવગૌરવને માન આપવાનુ શીખવે છે. ''તમને માતાને ચાહા છે। તેટલાજ તમારા પડે:શીના ચાહા." રહેતા હતા તે સમાજને તિરસ્કારવા આ બાકબલનું સુત્ર છે. – ધ્રીસ્તી ધર્મ

તા એક માટા સિહાંત છે. એપાર્ટ હૈડ એ મહાન સિદ્ધાંતની વિરુદ્ધ છે. એ પ્રેમભાવપર નહિ-પરંતુ તિરસ્કાર પર રચાયાે છે. સલળા મનુષ્યકૃત કાયદા એ। ઇશ્વરના નૈતિક કાયદાપર રચાયેલા હોવા જોઇએ. જે કાયદા એ કાયદાને અનુસરતા ન દ્વાય તે અનીતીબરેલા ગથાય. એપાર હેડના કાયદા ઇશ્વરના નૈતિક કાયદાને અનુસરતા નથી તેથી એ કાયદા અનીતી બરેલા છે.

· રહેજ ઉડા વિચાર કરવાથી માલુમ પડશે 🍹 ગારામ્બાની બીન-ગારામા પ્રત્યેની આખી વલણ સ્વાર્થ અને સર્વોપરિતાના ખાટા ખ્યાલપર રચાએલી ઈયરની નજરમાં સલળા માનવી એા સરખા છે. ઢાંઇ ઉચ્ચ નથી કાઇ નીચ નધી. માણસના રાજાની ર્કીમત છે નહિ કે તેની ચામડીના રેંગની કે તે ક્ક જાતીના છે તેની.

આ દેશમાં જો આપણે શાંતી અને અકરાગથી રહેવા માંબતા હાઇએ તા આપણે સૌએ સહિબ્હતાની ભાવના પાયવી અને કેળવવી જોઇએ. સહિષ્ણતા વિના હવન જીવનું અશક્ય છે. ખે સહેાદર બાઇએા, પિતા પુત્ર, પતિ પત્નિ, વેપારમાં એ ભાગીદારથી જો તેઓનામાં અરસપરસ સહિષ્ણતા નહિ હાૈય તાે સાથે રહી નહિ શકાય. આ સૌના જાતા અનુબવ છે. ઇધરે બે વસ્તુએ। સમાન નથી ક્રરી. તેમ છતાં તે એક બીજાપર અવલ મેલી છે. તાજ એકરાબ થઇ શકશે. આપણો વિચારશીલ થનીએ અને શીખવા ત્તઇયાર હેાઇએ તેા કુદરત આ પાંઠ આપણા જીવનની હર ઘડી આપણને શીખવી રહી છે. આપણી આંમળી એાના એક સાદાજ દાખલા લઇએ. ઇશ્વરે તે સરખા નથી બનાવી. પરંતુ તેમાંની એક પણ કપાઇ હશે તા અાપણા **હા**ય જો⊎તું કામ નહિ કરી શકે. એ આપણને શીખવે છે 🕻 .પ્રત્યેકને પાતાના ભાગ બજવવાના છે અને બધી સરખી ન હેાય તા પણ तेने सरभीज अध्यो लेखने.

ઇ4રે સાઉથ આદ્રીકા દેશને જગત ને કર્યા થાય એવા સાધન સંપન્ન ખનાવેલા છે; એ સાધતાના ઉપયોગ કરવાને વિશાળ માનવળળ આપેલું છે. સલળા સુખરાંતી અને સતાવયા વસી શકે એટલી વિશાળ ભૂમી આપેલી છે તેમ છતાં આપણે સુખે વસી નથી શકના; આપણને સતાય નથી. એ સઘળું આપણા સ્વાર્ય અને અબિમાન ના કારણે, જે ખન્ને હેવટે આપણા નાશ કરનારા થઇ પડશે. સાઉઘ ચ્યાદ્રીકાના - વીસ લાખ ગારાએાને તેઓની વચ્ચે રહેલા તેવુ લાખ બીન ગારાઓને પાતાના દુશ્મન બનાવવા

લાભદાયી થઇ પડશે કે મીત્ર બનાવવા લાબદાયી થઇ પડશે ? તેઓને દુશ્મન ખનાવવાથી ગારાએાનું જીવન અસહા **બની રહ્યું છે.** ગારાને સદા **બય**માં રહેવું પડે છે અને પાતાના રક્ષણને . માટે હથીમાર રાખવા પડે છે. આ તકલીક તેણે કેવળ પાતાની અતિ લેાબવૃત્તિ અને સત્તાના મદથી વ્હાેરી લીધેલી છે. એ બન્તેના જીવલેસ **બદીએ। તરીકે સાગ કરી દે અને** ઇશ્વરના ડર રાખી ખીન-ગારાએ। પ્રત્યે પયુર્તા જેમ નહિ વર્તે પરંતુ માેતાના જેવીજ લામણીએ! અને અબિલાયાએ! ધરાવનારા માનવીએ તરીકે વર્તે તા સામ્યવાદ એકરાતમાં ભતકાળના વિષય બની જાય **અ**તે <mark>બીન-ગારા</mark>એા આ દેશની એક કીમતી મુડી ખની જાય. (અહીં શ્રી. મણીલાલ માંધીએ હીંદના નાયબ રાષ્ટ્રપતિ ડા. રાષાકષ્ણનના શબ્દાં લાકશાસન અને સામ્યવાદપરના ટાંક્યા હતા જે આ અંકમાં અન્ય રથળે આપવામાં આવ્યા છે). વધુમાં શ્રી. મણીલાલ માંધીએ જણાવ્યું :

હું ક**હે**વાની રજા લઉ છું કે બે गारी प्रक्रभा वच्चे ने जतिमहनी તંગ સ્થિતિ વર્તી રહી છે તે અત્યંત કમતસીય છે પરંતુ ઇશ્વર અને મુક માનવજાતી પ્રત્યેના ગારી પ્રજાના પાપા ના કારણે એ તેએના પર એનેક બ્રાપ સમાન આવી પડી છે. ક્ષમાયાચના સાથે મારે કહેવું જોઇએ કે તેશનાલીરટા ના સવળા દેાયાે છતાં યુનાઇટેડ પોર્ટી ના કેરતાં તેઓની સાથે કામ લેવું વધારે સહેલું છે. તેનું કારણ માત્ર એજ છે કે તે જે નિખાલસ છે અને જે માતે છે તેજ કહે છે અને કહે છે તે કરે છે – જે વસ્તાં કમનસીએ યનાઇ ટેડ પાર્ટીને વિષે કહી શકાતી નથી. અસત્યપર રચાએલી કાઇ પણ વસ્ત હેકી શકતી નથી. તમે સાઉથે આફ્રી કામાં લાેકશાસનની વાતા કરા છા પરંતુ જે દેશમાં વીસ લાખ **લા**કા તેવુલાખની પ્રજા, જેના તંત્રમાં કરા અવાજ નથી તેના પર જેવુકમી ચલા વતા હોય એ દેશમાં લેહત'ત્ર છે એમ કહી શી રીતે શકાય? 🤞 કાઇની પણ લાગણી દુભાવવા નથી ઇચ્છતા. પરંતુ સત્ય ઘણી વખત કડવું દ્વાય છે અને તે પ્રિય લાગે યા નહિં છતાં મળ્યા વીના છુટ**ક**ા થતા **નથી.** હું સાઉથ આદ્રીકાની સઘળી પાર્ટીઓને બર્લ ચાર્ક છું પરંતુ એજ પાર્ટી ટકો શકશે જેના પક્ષમાં સત્ય હશે. આજે **બેમાંથી કાઇના પક્ષમાં સત્ય નથી.** લનાઇટેડ પાર્ટી, જે સત્ય અને ન્યાયના પક્ષ લેવાના દાવા કરે છે, પાતાનામાંથી દંબનું કલંક નાખવું પડશે અને નિર્ભાષપણે સઘળા ભાગે સત્યને વળગી રહેવું પડશે. સા**ઉ**થ આદીકામાં એકજ રુવા માજાસ હતા કે જે સત્યના પક્ષ હિંમતથી લઇ (અનુસંધાન પાતે ૧૮૬ મે)

અશ્લીલ સાહિત્ય

'હરિજનખ'મ'માં શ્રી. **ક્ષીશાવલાલ મશરૂવાળા**

"મિલાન, (પ્રે. ટુ. ઇ રાઇટર): ग्रान्य अने कामविधारने (दिरोक्यना આપનારાં નાટકા વગેરે વાંચીને આજ ના કિશારા અને તર્ણા ખદમાસી શીખે છે અતે અવિષ્યમાં તેઓ માટા શને મારા માય ઐવી સંભાવના રહે છે.

''આ નિર્ણય પર 'બાળકાને માટે वर्तभान पत्रा, रेडिया अने सिनेमा' ના વિષયતા વિચાર કરવા માટે 'શ્વતેરકા' (સંયુક્ત રાષ્ટ્રાની શૈક્ષચિક, ગૈગાર્નિક **અને માંરકતિક શાખા) ના આ**શ્ર**ે** યુએલા સંમેલનમાં વિનાનીએ. પાલી મેન્ટના સભ્યાે અતે કાયદાના જાજ મારા પહેલ્યાં:

પાસંત્રેલનમાં પ્રિટન, ભારત, રવીકન, જર્મની, દાેલેન્ડ, પ્રાંસ, ખેંસ-જીયમાં સ્વિટઝરલેન્ડ, સ્પેન અને યુનાઇ 2. रटेटस वजेरे ये। रीस राज्याना પ્રતિનિધિ હાજર હતા. બધા પ્રતિનિ धिओं अभे वात , पर मिक्सत हता है વર્ત માનપંત્રા. પર કાંઇ જાતનું નિયંત્રસ ન હેાવું, નો⊌એ, પણ તેમણે એ સ્વી-∎ायुँ के तेमना पर थाडी, देणरेण ते। નામઓ

''સિનેમાનાં ચિત્રાની બાબતમાં સંમેલને દરાવ કર્યો કે એક બીજી આંતરરાષ્ટ્રીય સમિતિની રચના કરવી જેની શાપાઓ યુનેરકાના સભ્ય-દેશા માં હાય; આ સમીતી સિનેમા ચિત્રા તપાસે અને તેમાંથી ક્યાં ચિત્રા ભાળકા અને તરણોને ખતાવવા જેવાં 🕨 અને ક્યાં નથી તેની અલામણ કરે."

(એપ્રીલ, ૧૯૫૨)

સમાચારા, વાર્તાઓ, જાહેર ખળરા અતે ચિ.ા વગેરેના રૂપમાં હલકા પ્રકારનું સાહિત્ય નિર્માણ કરવાની પ્રકાશકાને છુટ આપવામાં આવે તા ખાળ1ાને તે વાંચતાં 1 * એતાં કરી રીતે અડકાવી શકારો ?

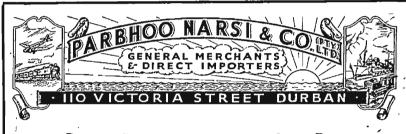
વળા. શં એકલાં ખાળોકનેજ અશ્લીલ સાહિત્યની ખુરી અસરથી ખચાવવાનાં \varTheta? શું માટાંમા તેવી અસરથી મુક્ત રહી શકે છે? જો અને વિશે શંકા જ ન દાય કે તે ખરાળ અસર લત્પન કરે છે તા વર્તમાનપત્રા અને સિતેમાવાળાઓને એવી ગંદી ચીજો નિર્માણ કરવાની છુટજ શા માટે અપાવી જોઇએ? વર્તમાનેપત્રીતી એ તે કેવી 'પવિત્ર' સ્વતંત્રતા ક**હે**વાય જે तेमते अपवित्र शीली छापवा प्रेरे छे? એ તા સૌ પ્રાપ્ત સ્વીકારશે કે 'પવિત્ર' સ્વતંત્રતાના અર્થ સ્વચ્છંદી છુઢ થતા તથી. 'ખુન, હીંસા ખુને વિષય'ને લુગતાં ગાયના, ચીત્રી અને નાટકા વગેરે પુખ્ત ઉમરની પ્રજા માટે બલે ચાલે એ માટે કર્યા વાજળી કારણો 91

ક્ષ્મીરા અને બાળકાને માટે ખાસ भाकित्मा भीत्री वजेरेनी कार ते। રહેશે જ. પ્રચારતે એ કારણે નહીં કે માટાંઓ માટેની વસ્તુઓ બાળકાને માટે ખરાખ છે તેથી; પરંતુ તેમની ઉમર માટે તે વધારે કઠેશા અને શુષ્ક શાય, નાની ઉંમરમાંથે જો તેએક તે વાંચે કે જાએ તો તેથી તકસાન થવા ને દુખયત હોવા જોઇએ. સાથે એક ખીજી[′] વાત પચ યાદ રાખવી જરૂરી છે કે બાળકા કે કિશારાને તેમની ઉમરતે કારણેજ જો અમુક વસ્તુંગા જેવા-જાજાવાના નિષેધં કરવામાં **આ**વે

તા તેમને તે ચારી-છૂપીથી જોઇ-જાણી सेवानी वृत्ति थाय छे, अने की भराय वस्त में रीते जुन्म-लागे छे ते। तेनी **भरा**ण छाप तेमना मन पर वधारे ચાંટી જાય 🛭 અને પરિણામે વધારે તુકસાન કરે છે. તેને જાહેરમાં છુટથી એ ચીજ જોવાં દઇએ તા એટલ તુકસાન થવાના સંભવ તથી હોતા. માશ્રસની હાજરીમાં જો ખુન થાય છે ते। तेन। तर६ तेने धृश्वा थाय 🕏 व्यने પાતાને જાનને જોખમે પણ તેને અટ કાવવાની તે કાશીશ કરે છે. પંરંત જો કાઇ તેનું વર્ણન જ વાંચે કે કાલ્પનિક ચિત્ર કે નાટક જાએ તા ઘણાની રૃત્તિ પૈદા થવાને બદલે તે રામાંચ અને ૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉંડ એટલે ૮૦૦ આનંદ અતુભવે. તેના અર્થ એ થયા કરાડ રૂપિયાના જુમાર ખેલાયા **હ**તા,

કે ⁸⁸થી માણસને ખુનની તાલીમ મળે છે. આપણા દેશના પ્રાચીન નાટપા શાંઅના માચાયોએ નિયમ કર્યી હતા કે નાટયબુમિ પર કહે, મૃત્યુ, હીંસા વગેરે બજવવાં નહીં. તેમનાં વર્જુન કરાય, એ સારી મયૌદા હતી. આપથા प्रसिद्ध इवि इक्षपतरामनी प्रतिहा देती કે તેઓ એવું કાંઇ નહીં લખે જે પિતા પાતાના ખાળક પાસે 🤰 બાપ પાેમાની બહેન પાસે નિઃ**સ**ંકાચપ**હે**ન વાંચીન શકે. જરૂર ગ્યામીક ઉત્તમ भगौंदा तेम्ब्रिंभोता पर भुदेशी ≰ती.

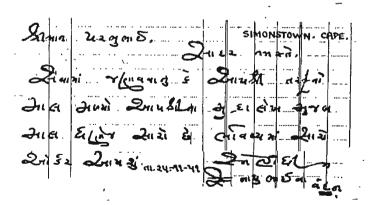
—્રાટનમાં ગયે

યોસરી કચાંથી ખરીદશો

"બનતી ઝડપે, સારા માલ, કિંદાયત ભાવે માકલાવશું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા ગ્રાહકાના સંખ્યાળધ પ્રમાણપત્રામાંના થાડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશા એટલે આપને ખાત્રી થશે કે ''ગ્રાહકોને સંતાય આપવાં'' એ અમારા પ્રદ્રાલેખ અતિશયોર્કિત ભયો નથીઃ—

કાૈન: ૨૪૮૪૫

ગાંધીવદ્ર, કેઠાર, હવન-પુજાની સામગ્રીએા. ઘર–ગથ્ધુ દવાએા, મુંબઈ સમાચારના પંચાંગ કીમત શી. ૩-૯.

પુર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચેની શાંતીપર ડેા. રાધાકૃષ્ણન

ન્યુદીલ્હીમાં સ્વીસ ભ્રાડકારટીંગ કાર-પારેશનના પ્રતિનિધિને યુલાકાત આપતાં હીંદના નામળ રાષ્ટ્રપતિ ડા. રાધાકૃષ્ણુને કહ્યું કે પુર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચે શાંતી શધી શક્ય છે એટલુંજ નહિ બલકે થવી જરૂરી છે. જગતપર આદતે આવી પડતી અટકાવવાના એજ એક માર્ય છે.

તેમને પુષ્કવામાં આવ્યું કે મારકામાં તેમહે મેળવેલા અનુભવપરથી શું તેમને લાગે છે કે પૂર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચે શાંતીભરી સમજુતી થવી શક્ય છે? તેના જવાયમાં ડેર. રાષાકૃષ્ણને કહ્યું: એ ખૂનખાર યુદ્ધોએ આપણને શીખવ્યું 🤌 🧎 યુદ્ધોથી આપણી ધારણા એ માર પડતી નથી પરંતુ ઘણીવાર તેમાંથી અચુધાર્યાં પરિણામા નીપજે છે. ક્ષરાપના ઘણા દેશામાં બીજાં યુદ્ધ વ્યળવાનું તેમજ આંતરરાષ્ટ્રિય યુદ્ધ નું સ્વરૂપ પકડવા સંભવ છે. તેના ~~ં-મશ્કરી પરિથામા~~ અમે તે અાવે પરંતુ લાકશાસનપર રચાયેલી સલળા ર્સસ્થાઓના અંત આવશે. મી. વીન્સટન ચર્ચીલે તેમના ''ધ હોંજ એક કેઇટ'' પ્રસ્તકમાં આપેલી ચેતવણી યાદ રાખવા . જેવી છે. ત્રીજા<u>ં</u>ંયુદ માણસની સંરકૃતિ, સુધારાનું જે કંઇ અવરોષ રહ્યું હશે તે સલળાના નાશ કરી નાખરા અને આપણને જંગલી પધુઓ ની કશામાં લાવી મુક્શે.

ચાંતીને ખાતર ખળ એકત્ર કરવા તી હાલતી તીતી જેખમકારક છે કેમકે આપથે ખળ એકત્ર કરવાના સાધનોતાજ વિચાર કરવામાં શાંતીને ખત ત્યારી રહ્યો છે એ વસ્તુ છુલી જોઈએ એવા સંભવ છે. ઇતિહાસ ખાપશુંને શોખવે છે કે બે ખળવાત સત્તાઓ સશસ્તાની હરીકાઇમાં શું માં અમાઇ પડયા વિના તહિ રહી શકે. એકાદ છુલયાપ કે પાઢાં પત્રલાં ધી આપણે બવિખાને જેખમમાં નાખા ધાંકા

ં યુદ્ધ સિવાય બીજો માર્ગ છેજ નહિ वियार आपरता सुयवनारे। छे. ગમે તેવી ગંબીર તકરારના, તેમાં સંદ્રાવાયેલા શાંતીપ્રિય દ્વાય તા, **અરસપ્રરસ મસલતથી ઉડેલ લાવી** શકાય 😉. જમત ગેરસમજીતીના કારેલું નાશ પામી રહ્યું છે. ગેર-સમજુતીયી ભય, વહેમ, તિરસ્કાર, ક્રેોધ, મુર્ખાતા ઉત્પન્ન થાય છે. 💰ાલ ની પરિસ્થિતિને પદ્યાંચી વળવા ડહાપણ ભરેલી મુત્યકિંગિરી, નીતીવાન નેતૃત્વની જરૂર 'છે. 'મસલતને માટે આપણે દરવાના ખંધ કરી દેવા નહિ જોઇએ. 💐 ગેરડ6ાપણ બરેલું અને ગેરવાજળી ગયાય. જગતના, ભાગલા નાખનારા પ્રશ્નોપર સમજીતી કરવી तेने। अर्थ नमवुं हे भुशामत हरवी એવા નથી થતા.

એશીયામાં સાખ્યવાદ સ્વિકારાયાનો - સંભવ છે કે નહિ અને જો સ્વિકારાય તો કેવી રીતે સ્વિકારાશે એ પ્રશ્નનો જવાબ અપતાં ડો. રાધાકુક્યુને કહ્યું: એશીયા અને આદ્રીકામાં સાગ્યવાદ દેલાવાનું કારયુ લોકશાસનના આદરી જાળવી નથી શકાયા એ છે. લોકશાસન બાેગવતા દેશા એ એવા દાવા કરી શકે કે રંગવર્યાઓને જતાંબેદાયી પીડાલું નહિ પડે, લોકશાસન બાેગવતા દેશા પુર્વમાં સંસ્થાનિક શાહીવાદ સ્થાપવા નથી ઇન્છતા, યુનોઇટડ નેશન્સના ખરીતાના સિદ્દાંતોને તે અગવડાએરલા હોય તો પથુ તેઓ અપનાવવા ખુશી છે તો સામ્યવાદ તરદનું આકર્ષ્ય ઘણું એાલું થઇ જશે.

સામ્યવાદથી આપણે ધજવાની જરૂર નથી તેનાથી ધુજવાનો અર્થ એજ થાય કે આપણા સમાજમાં ર**હે**લા દેષો દુર કરવાને આપણે તઇયાર નથી. મહાન ક્રાંતિકારી વળાતા આપ**ણે સામના કરી નથી શકતા**, ડહાપ**ણભરેલા માર્ગ** તેની અતીને રાકવાના છે. સામાજીક ન્યાયતે માટે મ્યાપ**ને** કામ કરીએ, કચડાયેલા ક્ષેણે ને આપણે ઉગત કરીએ, જમીનદાર અને ભાડુત વચ્ચેના સંબંધામાં રહેલા દાષાને દુર કરીએ, લાકાને રંજાડી રહેલા ખીજા આર્યીક બાજા દ્વર કરી દ⊎એ, ₁જમતા જીદા જીદા લેહોની વાજળી રાષ્ટ્રિય અભિલાષાએ સંતાષી ³મ તા પછી સામ્યવાદયી આપણે ક**શં** કરવાનું નહિ રહે. લાેકશાસન પુર્ણ ગંબીરતાર્થા અને ત્યાગની ભાવનાથી સ્થપાવું જોઈએ. નહિ તેા સામ્પવાદ કેલાશે."

ડા. રાધાકૃષ્ણને હોંદના ળંધારણમાં નાયળ રાષ્ટ્રપતિનું મુખ્ય મામ શું છે એ જણાવતાં કહ્યું: 'આપણા દેશમાં આજે એશઆરામી જીવન બહુ જ્લાઇ રહ્યું છે અને ગુંચવાડાબરેલા તિચારા થઇ રહ્યા છે. એ ગુંચવણ અને બહું જા મામણું કેલાઇ રહેલી નિરાશા દૂર કરવાને આપણું આપણું બનતું સમળું કરતું પડશે. સામાજીક તેમજ આર્યોક મંતિમારી સુધારા થવા અત્યંત આવશું છે. સિહ્લાંત તરીક આ વસ્તુ આપણું સ્વિકારેલી છે પરંતુ તેને અમલમાં સુકવાનું ભુલી જઇએ છોએ. શક્તા, હિંમત અને દાર્ધદૃષ્ટિયા આપણે તે અમલમાં સુક્રાએ.

બહારથી મ્યાવેલું અનાજ

સંસદમાં પુછવામાં આવેલા પ્રક્ષતા જવાખમાં અતાજ ખાતાના પ્રધાન શ્રા. આર. એ. કોડલઇએ મે તા. ર૩મીએ જણાવ્યું કે ૧૯૫૧ની સાલ દરમીયાન હિંદમાં બહારથી ૩.૯૫૮ મોલિયન ટન અનાજ આયાત કરવા યોજવામાં આવ્યું હતું પરંતુ ૩.૭૭ મીલીયન ટન આપાત થયું હતું. ૧૯૫૨ ની સાલમાં ૩.૧૪૧ મીલીયન ટન આયાત કરવા યેલ્જવામાં આવ્યું હતું જ્યારે એપ્રીલ તા. ૨૧૧૧ સુધીમાં ૧.૯૨૭ મીલીયન ટન આયાત થયું હતું.

ખીજ એક પ્રશ્નના જવાળમાં તેમએ કહું કે ૧૯૫૧-૧૯૫૨માં (તા. ૧૫ મે ૧૯૫૨ સુધીમાં) ૧,૩૯,૧૪૨ ટન ચીની ખુલ્લી ભજરમાં વેચવા પુરી પાડી શકાઇ હતી. શહુની ખેતા વિષે પુહાયેલા પ્રથના જવાળમાં પ્રધાને જથાલ્યું કે ૧૯૫૧-૫૨ દરમીયાન એકદર પાઠ અમામમાં ૧૦૦૫ રતલ, બીહારમાં ૭૮૫ રતલ, એરીસામાં ૯૫૯ રતલ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં ૧૦૬૪ રતલ થયા હતા.

વધુમાં પ્રધાને જણાવ્યું કે ૧૯૫૧-૫૨ દરમીયાન પ્રથમ મણુત્રી સુજળ લગભગ હ૪૩૦૦૦ ઋકર જર્માન તમાકૃતી ખેતીમાં રાક્ષાઇ હતી.

સીલેાન

રાજસભામાં ઃ સવાલના - જવાળમાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું ક્રે સીલાેનમાં વસી રહેલા લગ્મભગ ાહે, પ૦,૦૦૦ ∍ **ીંદી કામાંથી** તા. ફ ·એાગસ્ટ ૧ લ્પ૧ સુધીમાં ૨. a છ. • a જ હીંદીઓએ નાગરીકાવ માટે અરજી કરી હતી. 'તેમાંની માટા બાબની અરજીઓને હજુ ધ્યાન દેવામું નથી. તા. ૧૫ મે ૧૯૫૨ સુધીમાં સાત્ર ૯•૪૦ હીંદીઓને સીધાનનું નામરીકત્વ **આપવામાં આવ્યું હતું.** ખીજા સવાલ ના જવાલમાં તેમણે કહું કે ગસીલાન માં વસાહતની છુટને માટેની એક શરત એ છે કે બહારથી : આવેલા મજીરાને સીલાનના અસલી વસતીની સાથે સમાનતાથી સ્થાયી વસવાડ કરવા સગવડા આપવર્માં આવશે.

હિંદીઓને ખતાધિકાર

સીલાનના પ્રતિનિધિ સભામાં ત્રથ હીંદીઓને નીમવાના સીલાન સરકાર નાં કરાવપર કીકા કરતાં 'હિતવાદ' પત્ર લખે છે ઢે, ''આ પરથી એટલં ચાકસ થાંય 📦 🎖 હીંદીઓના મતાધિકાર છીનવી **લે**વાયા એ ક'ઇ અકસ્માતથી નકોતું થયું પરંતુ હોંદી વિરૂષ્ધની ચાકસ નીતીથી થયું હતું. પાર્લામેન્ટ [ા]વીખેરામ્ર ∗એ વખતે સીલાનના પ્રધાન भंडणने को हे भूभर दती है दलरे। હીંદાઓના મતપત્રકપર .સમાવેશ 'ને હોતે। થયેા છતાં પણ તે પગલાં વેતાં સંક્રાયાયું નહેાતું. સીલાેનના ક્રેટલાક પ્રધાનાના .ભાષણાપરથી જસ્તુાય છે કે હીંદીઓના નાગરીકત્વના હોા છીનવી લેવાની તકને તેઓ આવકારે છે.

પ્રધાનાના કેટલાક હાજી અથુનારામ્યે ની નીમથ્યુક 'કરવી એ ક'ઇ સું'ટાવા બરાખર નહિ અથુાય. સીલાનમાં વસવાટના 'હૈક ધરાવતા હોંડીએ! મહેરખાની નથી ખમાંગતા; પોતાના હક માંગી રહ્યા છે.

ગાવામાં વાર્ણી સ્વાત'ત્ર્ય નથી મુંબઇના મુખ્ય મ'ત્રી શ્રી. ≩ોમ ડી. બાય શાળા તરકથી મેતા. ∌ા ર્વેદ્ધાન દ યએલા માં મુંબઇના કેટલાક પત્રકારા અને જાણીતા પારસુંગીઝ પત્રકાર, અને પારચુમાલના ન્યુસ એજન્સા લ્યુસીટા-નીયાના ડીરેક્ટર અને પારચુસાલના પરદેશ ખાતેના સંસ્થાનાના જોજન્ટ-જંતરલ ડાે. ધ્રાન્**ઠા** ડી સીલવા વચ્ચે ભાલાચાલી થ⊎ હતી. ગાવાના લાે**કા** ત્રાવા હીંદ સાથે જોડાય એમ ઇચ્છે છે કે નહિ અને એ ઇચ્છા વ્યક્ત કરવાની તેમને છુટ ભાગવી શકે છે કે નહિ, એવા એક પત્રકારે પ્રછેલા પ્રશ્નના સીનાર લુપીએ જવાળ નહિ સ્માપતાં તકરાર 6ની થઇ હતી. સીનાર લુપી એ કહ્યું કે એક સલાકાતે આવેલા પત્રકાર તરીકે પાતે એ સવાલના જવાય આપવા માગતા નહેાતા પરંત પાતે એક પ્રશ્ન પુરુષા કે પ્રશ્ન પુરુનાર પાતે હોંદમાં ઐવી છુટ બાેમવી ,શકે છે ખરા? આ પ**હે**લાં પુછાએલા પ્રશ્નોના જવાળમાં સીનાર લુપાએ કહ્યું હતું કે ગાવામાં અને અન્ય પારસુગી 🖈 સંસ્થાનામાં તેમણે સલળા લોકાન મુખી જોયા હતા અને જ્યાં મળા ત્યાં તેઓની આર્ધીક સ્થિતિ સારી જોઇ હતી. તેઓ વાણી સ્વાતંત્ર્ય બામવે છે કે નહિ એ પ્રજાના જવાબ તેમણે એવા આપ્યા કે 🖨 સ્વતંત્રતા તા અમે પારસુમાલમાં પણ નથી મામવી શકતા પછી ગાવાના સવાલ જ હક્યાં

તાતાની સખાવત

હીંદની સાયન્સ ઇન્સ્ટીટયુટના એક ડિરેક્ટર ડા. મથાઇએ બે બેલેરમાં જે બેલેરમાં જે પ્રેલેરમાં જે પ્રેલેરમાં જે પ્રેલેરમાં જે પ્રેલેરમાં સાથે કરતાં જણાવ્યું હતું કે સરકાર હોરાખ તાતા ટ્રેસ્ટ--અને સરકાર સ્રતાને તાતા ચેરીટીઝ તરફથી સાયેન્સ ઇન્સ્ટીટયુટને ત્રથુ લાખ રૂપિઆની સખાવત મળી છે, તેમણે કહ્યું: કે જો પ્રેર પ્રેલની મદદના અભાવે અમાં બેંખતમાં તાતાઓએ કરી પહેલ કરી છે

હંકલાવ્યાદમાં ભુદાન

હંધ્રક્રાભાદના વડા પ્રધાન શ્રી. બી. રામકૃષ્ણુ રાવે મેની આખરીએ માહ-સુબનમરના -પેટા.-વિભાગમાં - જર્માન વગરના ૧૨૭ લોકોમાં ૧૭●૦ એક્રેટ જમીન વહેં⊇ી હતી. ત્ર્યા લોકો હરિજન અને બીજા પછાત વર્ગના છે. એ પ્રસંગે ભાષ્ણુ કરતાં લડ્ડ પ્રધાને કહ્યું કે સલળી એડાઉ જમીન જમીને વગરમાં લોકોને વહેંચી આપવા ની રાજ્યની સરકારની ઇચ્છા છે. વહેં ચણી ચાલુ છે અને જેમ બને તેમ જલ્લી પુરી કરવામાં આવશે. અઢકમાં રાખવામાં આવેલાએા

અ'સદમાં મે તા. ૨૬મીના વડા પ્રધાન શ્રી. તેલાએ જચાવ્યું કે મ્યટક માં રાખવામાં આવેલા લાકોને છાડી મુક્રવાની મધ્યસ્થ સરકારની નીતી છે સિવાય કે વ્યક્તિગત કેસામાં કંઈ विश्व आरथ देवि. में स्वासना જવામમાં તેમ 🕽 કહ્યું 🥻 તા. ૧૭ મે ૧૯૫૨ના ૫૩૭ રાજકીય અને ૪૫• ખીત-રાજમીય મળી કલ ૯૮૭ જથ માટકમાં હતા. પગ્રહ રાજકીય કેદી સ્ત્રામાંથી **પ્ર**હેતે તા. ૨૯ સપટેમ્પર ૧૯૫૨ સુધી પેરાલ પર છાડવામાં આવ્યા છે. જે પક્ષમાંથી માટાં ભાગતે કેદ રાખવામાં આવ્યા હતા ते पक्षे पातानी धींसात्मक प्रवृत्तिओ છાડી દાધેલી હાવાની સરકારને ખાત્રી થઇ છે એ સવાલના જવાબમાં શ્રી. ने बाज के हुई है सरकारने संताय थया 🕽 🕽 નથી થયેં! 🖻 સવાલ નથી. પરિસ્થિતિને લગતાં સવળાં કારણા તપાસીને અમે અમુક નિર્ણયાપર આયોએ ભોગે.

શ્રી. અાર્નંદ્ર નંખીયાર (સોમ્પવાદી) પ્રીવેન્ટીન ડીટેનશન એક્ટની રૂએ અટકર્ને માટે કામ્યુનીસ્ટ પાર્ટીની સામે એક પાડવામાં નહિ આવે?

શ્રી. નેંદર: માનતંત સભ્યના સવાલ કે ખરાખર સમજી નથી શકયાે. પ્રત્યેક કેસા વ્યક્તિમત લેવામાં આવે છે. બેલુદી સરખામણીએંગ હું કરવા નથી ઇચ્છતા પરંતુ અમુક વર્ગના લાકાને હજા અટકમાં રાખવામાં આ-ભ્યા છે કે જેમ્મોને પ્રહવામાં આવતાં હજી પણ કહે છે કે તે⊅ા જરૂર પડશે ते। श्रीशात्मक प्रष्टति करेरी अ ચાપ્ખા કેસ છે. ખીજ એવા વર્ગના લો કાઇ કે જેઓ કહે છે કે તેઓ તેના પ્રવૃત્તિમાં નહિ પડે. એટલે ્રખરી રીતે વ્યક્તિમત સવાલ રહ્યો છે. આ સવાલાેના વિચાર કરેતાં

हार्रेषुनीस्ट पार्टीने विषे अग्रुक्त भक्त રહેલું છે પરંતુ માટા સવાલ તા •્યક્તિ શું કરવા સંભવ છે ²⁴ છે. કાશમીરતા સવાલ

કાઉન્સીલ એાદ સ્ટેટસમાં રાષ્ટ્રપતિ ના બાવસપરની ડીકાએોના જવાબ આપતાં સભાના લીડર શ્રી. એન. ગાપાલસ્વામા આવં મરે કાશમારમાં અમે પ્રાતમત . લેવાને ખંધાયેલા છીએ પરંદ્ર એ ધડીએ કે .જ્યારે શાંત વાતાવરણુમાં મત લઇ શકાય તેમ હાય, એ સ્થિતિ હજી થઇ નયી પરંત્ર મસલતા ચાલુ છે. હીંદ એ સવાલના પાકીરતાન સાથે શાંતીથી ઉદેલ લાવવા માંગે છે. મને એ ભાળત માં નિરાશા નથી. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે હમણામાં હોંદ અને કાશમીર વચ્ચે ના આંતરિક સંખંધ વિષેની કેટલીક

ભાષતો લે**ા**કાને મુંત્રવી રહી છે. કાશમીર હીંદ સાથે ત્રણ બાબતામાં નોડાયું છે–સંરક્ષણ, પરદેશાને લગતી બાબતા અને બ્યવદાર. બીજી ભાગતાના સંબંધમાં કાશમીરની બંધારણ સભા ને નિર્ભુય કરવાના રહેશે. કાશમાર ના સવાલની ચર્ચા કરતાં સૌ અા મૂળ હકીકતના ખ્યાલ નથી કરતા. જોડાણ થાય તે પ**હેલાં** કાશમીરની પ્રજાતે અપયે સાથે રાખવાની છે તેમ કાશમીરે આપણને સાથે રાખવા ના છે. આ બાબતની ચર્ચાએો ચાલી રહી છે. નાણાડીય બાબતમાં વાટાઘાટ ઠીક આગળ વધી છે. ખીછ <u>ભાગતામાં હીંદ અને કાશમીર સરકાર</u> ના પ્રતિનિધિમા વચ્ચે ઢંક સમયમાં વાટાધાટ ચાલશે.

ચર્ચાપત્ર

''જ્ઞાતિ મંડળા અને જ્ઞાતિ વાદ"

'ઇન્ડિઅન એપિનિઅન'ના તંત્રી પ્રક્ષ શુંઢ છે અને તેને માટે વિશાળ

સાહેબ,--- ઉપરાકત મથાળાં હેઠળ તા. ૩૦મી મેના ચર્ચા પત્રમાં "દ્યાતિ મ'ડળના એક સભ્ય"ની કેટલીક ગેર સમજ દુર કરવાની જરૂર જાણાય છે. વિચારામાં ભિત્રતા હોય તા ચર્ચાના અ'ત આવતા નથી. 'પ્રજ્તબંધુ'માં આવેલો લેખ મુખ્યત્વે કરીને દેશના શાતિ મંડળાને ઉદેશીને લખાયેલા **હ**શે. પણ દેશના અને અહીંના ત્રુતિ મંડળામાં ફેરનથી. અહીં એવાં જ્ઞાતિ મ'ડળોના ઉદેશ દેશમાં અને અહીં અણતા વિજ્ઞાર્યોઓને મદદ કરવાના છે. ગ્રાતિવાદ ફેલાવવાના નથી. એ ભાવના અને કેતુ શુદ્ધ છે, **અ**ાવકારદાયક છે. છતાં મુળ લેખ**ે** તેના મુળ લેખમાં જણાવ્યા મુજબ જાણ્યે અજાણ્યે તેની માનસીક અસર થયા વિના રહેતી નથી. મુળ લેખક ના આ વિચારને હું મળતા યાઉ છું, કારણુ મને એમાં સત્ય લાગે છે. ગ્યા

મતાબાવનાની જરૂર છે. મંડળના સભ્ય''એ ન માની શકે તેા તેમને તેમના મત પ્રમાણે ચાલવાની વ્યક્તિગત છુટ છેજ. "ગ્રાતિ મંડળ ના એક સબ્યે'' ખીજી એક ગેર સમજ કરી છે. તે એક કાશ્યિવાડ સમાજ. સરત હીંદુ એસોસીએશન, ઢાંસવાલ હોંદુ સે:સાયટી, આ ખર્ધા મંડળા પ્રત્યેક હોંદએનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવતાં હાઇ એને કામ વાદ માયતાં મધાવા તા ''તાંધ લેખકતાં' ક્ષણ માત્ર અ**ાશય નથી. ઉત્સરાં** મ્યા મંડળા દરેક હીંદ્રને એકત્ર કરવાનું કામ કરી રજ્યાં છે એ નિર્વીવાદ છે. -માટે ઉપરાક્ત મંડળા પ્રશંસાપાત્ર અને તેના - રથાપદાની દિર્ધદ્રષ્ટિ સ્તુંતિ - મંત્રી છે. ર્પાત્ર છે. -

અથ[¢] **છિત્રભિત્ર**ના ज्ञातिवाद કેલાવતા ''તાતિ મંડળના સભ્યે'' કહ્યું છે એ અર્થના અનર્થ કર્યો છે. આમાંના માટા ભાગનાં સમાજામાં

પક્ષાપક્ષિ -ચાલે છે એ સી ડોઇ નથે છે. અને તે એટલે સુધી કે કેળવળો જેવા મુખ્ય **કે**તુને પણ **બુ**લી **જઇ** તેના તરફ બેકરકારી સેવે છે. પક્ષા પક્ષિનું આ ખતરનાક પરિષ્કામ 🕯. ત્રાંધ લેખકનું તાંધ લખી આ દિશામાં જનતાનું ધ્યાન દેારવાનુંજ છે. તેલા લેખકને અમુક ગ્રાંતિ મંડળ તરફ ં વેરબાવ છે એમ પણ નધી, મુજા લેખ અતે તાંધ સર્વસામાન્ય કરિયાઃ જ જોવાં જોઇએ. છિલ ભાગના અર્થ કાર્યની ભાગતમાં છે. આર્થીક એક તાન સાધીશકાય તાે કાર્યમાં, દાખલા તરીકે, શિક્ષગમાં, અભ્યાસક્રમમાં એકતા જરૂર સાધી શકાય અને અંત્રેઝ શાળાએ જેવીજ એકતા અને સંગીનતા પ્રાપ્ત કરી શકાય. નાંધ લેખકના ત્રોધમાંથી અર્થતા અનર્થ કરી ગમે तेवे। अर्थ अपन्तवी न अदवा "जात ; મંડળના સભ્યતે" બલામથા છે: ઉપર ના ખુલાસા ઉપરાંત નેાંધ લેખકના : બીએ કાઇ હેત નથી 🥠 🤅

ખાલુબાઇ ફકીરલાઇ **પટેલ**. નિંધ: આ ચર્ચા બધ કરવામાં આવે છે.--તંત્રી ઇ.મા

પરસુર છુ

—}ાંગ્રેસ મહાસમિતિનું ચ્યાગામી અધિ વેશન હઇદાળાદમાં ઓગરંટ માસમાં

—દુનીયામાં આજે ઢમલાળંધ સાધના દ્રાવા છતાં કેન્સરના રામધી રાજ લે હજાર માણસાે મરે છે.

—કલકત્તાના માજી શેરીફની દિક્કી મીસ જદાન, જેઓ લંડનં રાયલ એકાતામીક સાસાયડીના કુલા 🔾 તેએ! પુર્વ ખંગાળના પ્રેસીડેન્સી મેછ રડેટ. અને જસ્ટીસ ચ્યાદ પીસ તરી) નીમાયા છે. તેઓ મુસલીમ છે અને કલકત્તા સુરલીમ અનાય આશ્રમના

—લખનૌમાં કુલાન જાદુગર દેવકુમારે આંખે પાટા બાંધી **દ માર્**કલ સુધી શહેરના બરચક લત્તાએામાં માટર સાઇકલ ચલાવી ખધાને ચકીત કરી

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO..

Phone: 24932

118 Victoria Street. -DURBAN.

- માંધીવડુ, કઠાળ, હવન, પુંજાની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક लेप्रती वस्तुओ भणशे.

ર્માહકાતા સતાપ એજ અમારા મુકા લેખ છે. એકજ વખત મંત્રાવી ખાત્રી કરાે. માલ સારાે 'અને ચાેખ્ખા જાતી દેખરેખ નીચે માકલવામાં આવે છે. કેટ્ટા ઓડેરા સી. ઓ. ડી. થી માેકલવામાં આવશે

મેરીટઝળર્ગ સીટી પાર્લામેન્ટમાં શ્રી. મછીલાલ ગાધીનું ભાષણ

(१८२ पानान अनुसंधान) શકતા હતા અને તે હતા સ્વર્ગસ્ય જે. એચ. હેાકમેયર, પરંત તે પછ પાતાના પાર્ટી પ્રત્યેના વાત્સલ્પને ખાતર પાતાની પ્રચ્છાની વિકહ તેના થી તથાઇ જતા હતા. આજે સાઉથ આશીકામાં પક્ષાપક્ષીની રાજનીતી સિવાય બીજું કશું નથી. દેશના સમગ્ર હિતને માટે ઢાઇ કામ કરતું નથી પ્રત્યેક પાતાની પાર્ટીના હિતમાં કામ કરી રહ્યું છે. સત્ય અને ન્યાયને ખાતર તમારે પક્ષપાતી હિતાથી પર રહેવું જો⊌એ. પક્ષ જો પડી બાંગવાના હાય તા છે। પડી ભાંગતા. સત્યના ભાગ તેને • ટકાવી રાખી નહિજ શકાય.

આજે સાઉથ આર્ફોકાની રાજનીતીમાં સત્ય અને ન્યાયને માટે કશાં રથાન નથી અને સહિષ્ણ્યતાના ક્ષેપ થંવા લાગ્યા છે. સાઉથ ઓફ્રીકાના નાશ થતા અટકાવવા હાય તા સાહેષ્ણ્યતાના ગુણ પાષ્યા અને કેળવવા પડશે અને સત્ય અને ન્યાયની ખાલી વાતાેજ કરવી નહિ જોઇએ પરંત ''જેવું ળીજાએો પાસેથી નમે પ્ર≥છે**ા** છે**ા** તેવં જ વર્તન બીજા છે। પ્રત્યે તમે બતાવેજો' એ પવિત્ર સુત્રને યાદ રાખી સલળા સાથે ના વર્તનમાં તેના દ્રહતાયા અમલ કરવા જોઇએ.''

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના ઠરાવને મી. ટામ વાર્ડલ, જેઓ હાલ પીનીકસ સંસ્થામાં રહે છે, તેમણે ટેકા આપ્યા હતા અને તેનાપર ખુબ ચર્ચા થયા ખાદ ખહુમતીથી તે પસાર થયા હતા.

ચાલુ વાર્તા

''રમકડાંનાં આંસું"

લેખક: શાન્તિલાલ જયરામભાઇ મીસ્ત્રી, જોહાનીસબર્ગ[ુ] ગવાના આગલા અંકથી ચાલુ

ડુખ્યામાંથી રામશંકર નીચે ઉતર્યો. ઘણા વખત સધી આગગાડીમાં ખેસી રહ્યો દ્વાવાર્યા તેના પત્રમાં ખાલી આવી. થાડીક વાર ત્યાંજ ઉભા રહ્યો. ત્યાર ખાદ સ્ટેશનની બહાર આવ્યા. સામે ધે ડામાંડી ઉઆ **હ**તી તેમાં તે એસી ગયા અને ધાડાગાડી વાળાને કહ્યું ''બન્નર તરફ.'' ધાડાગાડી હાંકનારે ધાડાની લગામ પક્રડી એને એક ચાબુક ના કટકો માર્યો. ઘાડાગાડી ચાડાક સમયમાં વ્યાલીશાન મકાના. ભાગ ખગીચા વટાવતી બજારમાં આવી પઢાંચી. રામશંકર ગાડીમાંથી ઉતર્ધો અને ધાડામાડી વાળાને છ આના દ્રાય માં આપ્યા. રામશંકર તરત તેના જાણીતા કાપઢીયાને ત્યાં ગયા. ત્યાંથી તેએ એ ધાતીયાં તેમજ ખમીશ લીધાં. સાડી તેમજ દગલીનું કપકુ પત્ની માટે તેથે લીધું. હવે ગાપાળ માટે મીઠાઇ તેમજ રમકડાં ભાષ્ટી રહ્યાં હતાં. આ બાદ તેણે દુકાનદારને પ્રકર્ય 🥻 "તમને જણીતા રમકડાંવાળા ની દકાન ખબર છે?'' દુકાનદારે તેને રસ્તા આંગળા વતી દેખાડી કહ્યું ''તમે પેલા પ્રાથામાં જાઓ, આજ રસ્તે. ત્યાં તમુને રમકડાં જોઇએ તેવાં મળશે."

રામશંકર ખતાવેલા રસ્તા પ્રમાણે ગયા. અને રમકડાંવાળાની દુકાને પદ્ધાંચ્યેર.

રમકડાંવાળાએ તરત પારખી કાઢ્યું 🕽 આ ગામડીયા છે, એટલે એણ ભાવ વધારે ક્લો. રામશંકરે ક્ટાકડા તેમજ થાડાંક રમકડાં લીધાં. રમકડાં વાળા🏲 કહ્યું ''સાત રૂપિયા બીલ થયું.'' રામશંકરે આશ્વર્યથી કહ્યું: ''શું? ત્રથચાર ચીજના સાત રૂપિયા?" 🛓 આપાન હિતા આ ચાલ્યા.''

રમકડાંવાળાએ કહ્યું : ''ત્યારે તમે સાડા છ રૂપિયા આપા." રામશંકરે કહ્યું: "આ રહ્યા છ રૂપિયા. એક પાઇ પણ વધારેન મળે ! ''

રમકડાંવાળાએ પૈસા લઇ લીધા અંતે રમકડાં કાબળમાં બાંધી ઓપ્યાં. 🔞 મિઠાઇ લેવાની બાક્ય રહી. કંદ્રાઇને ત્યાંથી મીઠાઇ લીધી અને ત્યારબાદ તે તેના ભાઇના ધર તરફ જવા લાગ્યા. તેણે રસ્તાની બંને બાજીએ નજર નાખી ત્યારે તેણે કાંક વાહન ન જોયું. રસ્તા એાળંગ્વા જતા હતા એટલામાં ક્રુટકાટ માટરકાર આવતી હતી. રામ શંકર ગભરાઇ મધા અને તેને કાંઇ સુજ ન પડ્યું. માેટરમાં બેઠેલી યુવતીએ થેક મારી પણ માેટરકાર અતી ઝડપ માં ચાલતી હોવાથી તે એકદમ અટકી ન શાળી.

રામશંકરના શરીર પરથી માહરના પાકડાં કરી ગયાં. મેાંટરકારને અટકાવી યુવતી પેલા માધ્યુસ પાસે સ્માવી. તે ખુબ ગભરાઇ ગયેલી હતી. રામશં કર ની ચેલીમાં રમકડાં હતાં તે વ્યાપા રસ્તામાં ઠેર ઠેર પડેલાં હતાં. રામ શંકરના શરીરમાંથી કેહીની ધારા પાણીની જેમ વહી જતી હતી. થાડાક સમયમાં લાયલ માણુસના ફરતે માેટું ટેહ્યું વિ'ટળાઇ અર્યું અને નિરીક્ષણ કરતું હતું. ટાળામાંથી એક યુવક ધસી આવ્યા. રામશં કરતું શીર તેએ પાતાના ખાળામાં લીધુ અને રામશંકરે તે યુવક સામે જોયું. ચ્યા શુવક તેના ભત્રીજો હતા. રામ-શંકરમાં જેટલું જોર હતું તેટલું લાવી માલ્યા: ''નરેન્દ્ર…મારા…ગા…પાળતે . ...વું...રમ...કડાં આપી...આવજે... છ રૂપિયા આપીશ, આપવું દ્વાય તા 'ઓ....રામ!'

नरेन्द्र भारया "काडा! डाडा!"

OPINION

પણ શામશંકરના આત્મા પ્રકાશની ઝડપથી બીજી દનીયામાં પહેાંચી ગયા. ર:મશંકરના રાખમાંથી હજી લાહી નીકળતું હતું. નરેન્દ્રે સુવતી તરક તિરસ્કારથી એંધું અને બાહ્યા: "શાબા તે મારા કાકાનું ખુન કીધું છે. તવંગર ની દીકરીને શું! માટરકાર કટકાટ ચલાવવી, મૌજ મજા કરવી, બીજાના જાન લેવા એ તા રમતની વાત! આખરે ગરીબાનું કાણ?"

શાબાનું મહેાં લાલચાળ થઇ ગયું. તે કાઇનું અપમાન સહન કરતી નહિ. પણ આજે પાતાની બુલ માટે તેણે અપમાન સહન કરી લીધું. મહા મહેનતે તેએ નરેન્દ્રને પ્રષ્ટશું : ''તારા કાકા ક્યાંના રહીશ છે."

નરેન્દ્રે પ્રશ્નના ઉત્તર આપતાં કહાં **"રામપ્રર."**

શામાં ખાલી: ''તમે આવતી કાલે **અ**ા સરનામે મારા નીવાસરથાને ચ્યાવશા."

એમ કહી શાભાએ નરેન્દ્રને સરનામું આપ્યું. એટલામાં ઇન્સપેક્ટર આવ્યા અને તેએ શાબા તરફ જોઇ પ્રકર્ય કે ''તમે શેઠ નારણદાસનાજ પુત્રી છે! ને !" શાભા ખાલી: ' છ.''

धन्सपेडटरे तपास डवी लाह न्नेभ्ल्य લન્સ પર ફાેન કર્યાં.

ઇન્સપેક્ટરે શાભાને કહ્યું "તમે કાલેજમાં બચા છા, તમને રસ્તાના ક્રાયદ. કાનુનની ખખર નથી. આટલી થધી ઝડપમાં માટર **હ**ંકારતા ન અચ કાયા, ઉલદં ફાલેજની યુવતીએ સાચવી તે તેમજ ધીરજથી કામ કરવું જોઇત 4d."

એમ્ખ્યુલન્સ આવી રામશંકરના શખને ખાટલી પર - મુક્યું. અને એમ્પ્યુલન્સના મર્યા બાદ ટાળે વિખ રાર્ધ શાબા તેને ઘેર ગઇ.

(અધુરૂં)

સાચી અહીંસા

દયાની પરીક્ષા નિદ'યતાની સામે જ થઇ શકે: અહીંસાની હીંસાની સામે, પ્રેમની દેવની સામે, સત્યની જુડની સામે જ થં~~ઇ~~ શકે. આ વચ ना सत्य है। ये ता नाम बहेत है, ખુતીની સામે અહીંસા નિરર્થક છે. એ સસ્યા વેબળું છે. એમ કહી શકાય ખરૂં કે, ખુતીની સાથે અહીંસા ના પ્રયાગ ક**રવા એટલે** પાતે ખવા⊎ જવું. પણ એ જ અહીંસાની પરીક્ષા છે. આમાં વિશેષતા એ છે કે. જે લાચારીથી ખવાઇ જાય છે તે અહીંસા ની પરીક્ષામાં નથી પાસ થયા. જે ખવાતાં પણ ખુની પર ક્રોધ નથી કરતા, ને મનમાં તેને વિષે પણ ક્ષમા માગે છે તે જ અહીંસક છે. એમ ઇતિહાસ ઇશુ પ્રિસ્તને વિષે કહે છે. જેમ્મોએ તેને શુળા પર ચડાવ્યા તેને ત્રિધે તેએ મરતાં મરતાં માગ્યું, 😘 ઇશ્વર, જેમણે મને શુળા પર ચડા•યેત છે તેમને મારી બક્ષજે.' આવા બીજા દાખલા બધા ધર્મોમાંથી નીકળા આવે તેમ છે. પણ ખ્રિસ્તનું ઉક્રત વચન **४४ मिप्सात** छे.

ઉપરની હદ લગી આપણી અહીસા ન માં હોય એ જાદી વાત છે. આ-પથી નળળાઇને લીધે 🧎 આપ**વને** અનુભવ નથી તેથી અહીંસાની ભવ્યતા તે આપણે તીએ ત ફતારીએ, એ **લ્યાલર નહીં મહાય. સમજ 💉** ઉલડી હોમ તા આપણે છેલ્લી ટાય લગી ન પદ્યાંથી શકી અ. તેથી અહીંસાની શક્તિને મુદ્દિ વંડે જણી લેવી આવસ્યક છે. --ગાંધીજી.

--- लनारसना महाराज्ये विनालाने ભુદાન યત્રમાં ૭૫૭૬ એકર જમીન દાનમાં આપી છે અને બીજી વધુ ૨૦૦૦ એકર આપવાનું જહેર કર્યું' હતું.

		or =019	વાડીક પ	ંચાંગ		_
	भीस्ती	હોંદુ	મુસલમાન	પારસી	1.	
વાર	१६५२	_ २००८ ·	१ ३७१	1321	સુર્યોદય	સુયાસ્ત
	ળુત	ન્ડે •		શેહે. કદમી	ક. મા.	ક.્મા.
i		17		i —	<del></del>	<del> </del>
शुक्र	૧ક	વદ ૬	૧૯	૧૫	1-86	4-09
શની	१४	,, 19	. २०	9.8	1-86	¥~0+
રવી	૧૫	,, <	ર૧	૧૭	§- 4•	4-42
સામ	25	,, 4	રર	٩٧	%-49	4-46
મ'મળ	૧ુહ	,, ٩٥	ર ૩	96	१-4 २	Y-40
સુધ	94	,, 22	૨૪	ર∙	6-43	Y-45
ગુર	૧૯	ું,, ૧૨	રપ	- २१	₹ -4 8	४-44
शु.	રં૦ '	ຸ, ໃ3	२६	ર ર	F-44	8-48
શની	ર૧	,, १४	२७	₹3	€~¥€	8-43
ર્વી	રર	,, 30	२८ -	૨૪	1-44	8-48
સામ	ર ૩	સુદ ૧	રહ	રપ	१-५४	४– 44
મ ગળ	२४	,, २	٩	२६	8~V3	8-49
બુધ	રપ	,, 3	्२ /	રહ	१-भर	Y-4 9
સંક	₹\$.	۰, ۲	3	२८	1-41	8-46
		١. ا		]		1 :

ડો, ત્રોન્ટ્રેસરીનું યએલું અવસાન

, **ના**નાં વ્યાળકાને બાળકેળવણી સ્માપવા માટે માન્ટેસરી પ્રથાનાં શોધક · અતે સ્થાપક ઉત્ત. મેરીઆ મેત્-ટેસાેરીનું ારામ ખાતે ૮૧ વર્ષની વધે ૧૪મા મેના અવસાન થયું છે, તેમણે પાતા ના જીવનના માટા ભાગ બાળકેળવણી [,]મા2ની મેાન્ટેસરી પહિતિના દુની હતા. ઇટાલીમાં તખીબી ડીગ્રી મેળવ નાર તે પહેલાંજ ખાતુ હતાં. ડેાક્ટર ે માન્ટેસારીનું નામ નુતન શિક્ષણના ાક્ષેત્રમાં આજે દુનીયાભરમાં જાણીતું છે, તેમના બાળપણમાં તેમની શાળા મકિમણનાર⊍તેઍા એકલાંજ વિદ્યાર્થી ની હતાં. 🔄 જમાનામાં સ્ત્રીએ ભક્ક તા શિક્ષકના ધંધા કરતી, તેઓ ~**મા**ંગવાર વર્ષની વધે ત્રાથમિક શિક્ષણ પુરૂં 'કરી . એન્જીનીઅરીંગ કાલેજમાં શાખલ થયાં, ઘેરથી સુકવા લેવા -માતાપિતા જતા ને છટીના વખતમાં ²⁸ક રૂમમાં ભ્યેસી રહેવું પડતું ને પહેરે **ગીરની** ખાસ વ્યવસ્થા પ્રીન્સીપાલને કરવી પડતી, -રાજની આવી હાડમારી વેઠીને પણ તેમલે કાલેનના અભ્યાસ , : પ્રરા કર્યા ને તે માં બણીત શાસ્ત્રી બન્યા. પછી-મેડીકલ કોલેજમાં દરખલ થયાં. ···આખા ઇટાલીમાં ડેાક્ટર તરીકેના ્ર અભ્યાસ કરનાર તેઓ પ્રથમજ હતાં. ડાકટરી ત્લાઇનના ઉચ્ચા અભ્યાસ કરી તેમએ એમ. ડી. ની પદની પ્રાપ્ત કરી.

- બાઇ∛કાની મ'કતાનું નીકાન

ડાક્ટર થયા ખાદ તેમની નિમણક રામમાં મગજના હાર્દીની ઢારપીટલમાં થઇ. અહીં ગાંડાએાતી હારપીટલમાં મ'દ ભૂલિના ખાળકાને પણ રાખવામાં ઃશ્યાવતાં વ્હતાં. ડાકટર માન્ટેસારીએ ∍ ભાળકાના દર્દીના અ•માસ કરી તેમાં **અવી હાતા** મેળવી. '' ડેાક્ટર માન્ટેસારી મેઃ થયું કે ખાળકાની અંદર જે મંદતા છે તેના ક્રિયાય દવા નથી પણ કેળવણી છે. - આ -અનુભવધી પ્રરાઇ તેમણે भंदता छपर के के पुरतका हता तेने। વ્યવસાસ શરૂ કર્યો. બાળકા પ્રત્યેના હાર્દીક ગ્રેમથી, પ્રત્યક્ષ અનુભવથી તેમ 🕶 ાવાંચનથી ! તેમને અખુટે પ્રેરણા મળા ને પાર્તાના વિચારા ડુરીનમાં ભરાયેલ કેળવળી પરીષદમાં જાહેર કર્યાં. √ તેમના [∋] •વીચારથી · કેળવણીમાં વનેા ્રિકાશ[્]પડયા. આને પરી**ષ્ઠા**મે મેંદ ્રા ખુદ્દિના ભાળીકા માટે એક સંરથા ારથપાઇ જેના વિવાધીકારી ડાે. માન્ટ ′ક્ષારીને નીમ્પા.

ડા, માન્ટસારી પરાયકારી સ્વબાવ નાં હતા. પાતાના ખાનગી દવાખાના 'માં ઘણાં ગુરીબ માણુસાને મક્ત દવા ાદેતા ને તેમને જરૂરી વસ્તુઓ અપાવતા √ અને ઘણી ૧ખત અરીળ દર્દીને કામ - ધંધે વળગાડી દેતા. જેટલા ઉત્સાહ થી દવાખાનામાં કામ કરતાં તેટલી જ ખંતથી તે એકાપ્રતાથી તેમણે નવી શીક્ષ્યાની સંસ્થામાં કામ શરૂ કર્યું. આ દીવસા દરમીયાન તેમણે અનેક પુરતદા વાંચ્યાં, વિચાર્યાં અને મંદસુદ્ધિ ના ગાળકા માટે કેળવણીની યાગ્ય પહાલ શાધી કાઢી.

એક વખત એક જાહેર મેળાવડા માત્ર ભારમાં /ફેલાવા - કરવામાં જ ગાળ્યાે માં મ'દબુદ્ધિનું બાળક બુદ્ધિશાળા બાળ કા કરતાં ઉપલે નંખરે આવ્યું આ ખાળકે ડેા. માત્ટેસારી પાસે *અ*ભ્યાસ કર્યા હતા. પછી તાે આવું વારવાર બનવા પામ્યું. આ બનાવથી લાકાને ભારે નવાઇ લાગી. જે બાળકાની ગણના ગાંડામાં થતી તેએક આગળ આવ્યાં તેને લાકાએ જાદુઇ 'કીરસા માન્યા. ′ડા. માન્ટસારીને થયું કે સાધારણ બુદ્ધિવાળાં બાળકા મ'દબુદ્ધિ વાળાં ભાળકા કરતાં ઉતરનાં નીવડે તેની પાછળ શીક્ષણ પદ્ધિતિનીજ ખામી દ્વાવા જોઇએ. વળા જે પદ્યનાથી મ'દબ્રહિવાળાને કાયદા થયા તે પદ્ધતિ થી સાધારંષ્ટ બાળીમને બરૂર વીશેય ફાયદા થાય આ વિચારથી પ્રેરાઇ ત્યાંની શીક્ષણ સંસ્થાએના અભ્યાસ કર્ધા. વધારે શીક્ષણ લેવા રામની વિદ્યાપીદમાં તત્વગ્રાનના વિદ્યાર્થી તરીકે દાખલ થયા. ેમાનસશાસ્ત્રતા વિષય લેઇ ભાળમાનશાસ્ત્રનાે વધુ અભ્યાસ કરી ત્રનાતિકા થયાં. તેમણે અનેક સ'સ્થાએ। જોઇ. વાચન વિચારા અને અખતારાએના પાછળ તેમણે સાત વર્ષ

પ્રથમ બાળ ગૃહ

આ અરસામાં ઇટાલીના એકરાજ દારી પુરૂષે ગરીબ મધ્યરા માટે મકાના **ળ**'ધાવ્યાં. ' મજુરા કામે જાય ત્યારે નવરાં ભાળકા પત્થરને કાલસાથી મકોન ભગાડી નાખે નહિ તે માટે બાળ**ડા**ને રસદાયા પ્રવૃત્તિ આપવા ડા. માન્ટેસારી ને આમંત્રણ મળ્યું. આ રીતે સઉથી પ્રથમ બાલગઢ ઇટાલીના ગરીબ લત્તા માં ઉધંડધું. ચાર પાંચય વર્ષે તેનું પરિષ્ણામ લાકાએ નોયું અને ડા. માન્ટેસારીના કાર્તા ચામર કેલાઇ. ખીજું બાલગૃદ .ખદ્રજ ધામ ધુમથી ઉધાડ્યું. ું ડા. માન્ટેસારીની ખ્યાતી દુનીયાભર્રીમાં ફેલાઇ. તેમની શાળા જોવા માટે અનેક દેશાના બા⊎બેના દ્વરદ્વયી આવવા લાગ્યાં. ત્રણ વર્ષના ક્રાેસ રાખી સીક્ષકા તકવાર - કર્યા. લંડનમાં માેન્ટેસારી સાસાયટીની સ્થાપ ના થઇ ને પાક્ષિક, માસિક, ત્રીમાસીક એમ નુતત્ત ભાળ શિક્ષભ્રના વીચારાતે પ્રયોગોના પ્રચારઅર્થે સામયોકા શરૂ કરવામાં આવ્યાં.

ડા. ગાન્ટસારીએ ફ્રામેલ સેગુકન भने ⊎टार्रना पुस्तका वांम्यां ने तेना ् કાર્યના બારીક અભ્યાસ કરી ઉપયોગી तत्वा अबध्य धर्मा ने पेतानी शृद्धिः

માનસ શાઝાના અભ્યાસ, અનુભવ ने अप्रतराक्षायी नवां कर साधने। निर्भाश क्याँ. स्वातंत्र्य अने स्वयं-રકુર્તીએ તેના મુખ્ય સીદ્ધાંતા છે. શાંઓય સાધના અને વાતાવરણ એ તેની મુખ્ય બુમિકા છે. ડા. માન્ટે सेरिमि (१) मेर्न्टिसेरीज स्मान हेन्ड शुक्त, (२) मान्टेसारी मेथड, (३) मेड-વાન્સ્ડ માન્ટસારી મેથડ, (૪) પૈકેગા ગીકલ એન્થ્રાપાલાજી વગેર પ્રેરક તે અશ્યાસ પુર્ણ પ્રાંથા લખ્યાં છે.

ડા. ત્રાન્ટસારી સહાએ પાંતાના કાર્યમાં ગુધાએલાં રહેતાં.

પાતાના સાધનાની ઝીણામાં ઝીણી વીમત તેએ। તપાસતા ને ભાળકાનાં પ્રત્યક્ષ કાર્યનાં અનુભાવે તેમાં ફેરફાર કરતાં આ રીતે તેમએ બાળકો માટે બાંગ શિક્ષણ. લ્યાકરણ–શિક્ષણ, ગશ્ચિત, વિનાન વગેરેની મૌલિક રીતા શાધી કાઢી છે. સાધનાની જે ઝીસવટ અને વિગત તેમએ આપી છે તેવી માજ સુધીના કાઇ શિક્ષણ શાસ્ત્રી**ને** આપી નથી.

જીવનભર તપસ્તીની તરીકે ભાળકા ની પરમ વાત્સલ્યમયા માતા તરીક ભાળ શિક્ષણ માટે જે ધાધ તેવો વહા વ્યો છે તેને કુનીયા નહિ ભુલી શકે. ओ s या 'भीका स्वरूपे तेना - सिदांता સ્વીકારાતા જાય છે. જગતના બાળકા ની આવી પરમ હિતેચ્છ માતા ડા. માન્ટેસારી અમર રહેા.

અમા દરેક જાતના કઠાળની દાળા તેમજ તેના આટા જાતી દેખરેખ નીચે બનાવીએ છીએ તેમજ એક્ષપાર્ટ કરીએ છીએ, જેવા કે. મગદાળ, અડદરાળ છડી. અડદરાળ છડીના આટા, તુવેરદાળ ત્યા ચણાદાળ ચાકખા કાયય્નવીલાલ. ચહાના આદા ચાકખા કાંકરી વગરના, વાલદાળ, વાલ, મક, મસરદાળ, ખાજરી સાર કરેલ ત્યા છડેલી ચાળાદાળ, રાજગરા, વગેરે ભાવ ત્યા સેમ્પલા માટે લખા.

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.

Tel Address: "DALLMILL" P. O. Box 888. MOMBASA. Kenva Colony.

યુનીયન પ્રોંટી'ગ વક્સ° (ખુક સેલસ', સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ)

દરેક જાતના અર્ભી, ઉદુ, ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હોંદી ભાષામાં બધા વિશયના-પુસ્તકા-કાતાણા-કુશને શરીફા હંમેશાં માટા જચ્ચામાં આવે છે. યુનાની—ગૈદ્યાય—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરા હંમેશા મળશે.

ધા ઈન્ડ્રા ઈન્સારા-ગુજરાતા લેટર ટ્રાઈટર (પત્ર બ્લેવારનું પુરતક)ં⊍/૬ " " " શૈચર (ઘર બેઠા અંગ્રેજી શાખવાનું " ⊍/૬ " बीटब पेक्टि शुक्रशती दु अप्रिक्त शिवनी ८०५ पाना ७×४ ६.६

" પીપુપીલ " હવ્લીશ હુ ગુજરાવી ડીક્ષતરી ૮૦૪ પાના પત્રગું ક/-" માય " " હું " ડીક્ષતરી ૮૧૬ પાના પત્રજ ક/-" " ઓન ગુજરાવી હું અમેજ " દેપર પાના પત્રજ શી. ૧૦-૧

ધી સ્કુડેન્ટ લીટલ ગુજરાતી કુ અ'મેજ ડીક્ષનરી '' ૩૩૫ 9x4 શી. 1:-1.

. ધી સ્ટુડેન્ટ લીટલ ઇગ્લીશ હુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૪૩૩ પાના હત્રપ શી. ૧૦-૧.

ધી કેનડેન્સ દ>લીરા હુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી ૭૭૧ પાના ૧૦×૭ ૨૫/~ શાળા પ્યાંગી ગુજરાતી શબ્દકાય ૮૬૩ પાના ૧૦૪૭ શી. ૨૫ ... ચ્યસલ ગુજરાતી ભાળ ધાયી હ પેની નંગ શી ૭-૦ હત્રન. અસલ દેશી હીસાબ-૯ પેની ન'મ શી. ૭-૦ ઢઝન. નવ યુગ " બાળ પાથી શા. ૧-૦, પહેલી 1/4 બીજી 1/4 ત્રીજ શા. ર-૦, ચાંચી શા. ર-૩. વિદ્યાપીક ગુજરાતી પહેલી શી. ૧-૬ બીજ શી. ૧-૨ ત્રીજ શી. ર~૦ ગાંથી શા. ર-૭ પાંચમા શા. ર-૭ છઠી શા. ર-૯

એ સીવાય બીનાં અનેક નતના વાંચનના પુસ્તકાં—્દીવાળા અંકા, દીવાળી કાર્ક-ધાર્મીક પુસ્તકા વીગેરે સ્ટાકેમાં રહે છે માટે આપને નેઇતી વસ્તુઐાની લીસ્ટ મેાક્લરા તા હાલના બાવ લખી જણાવાશું.

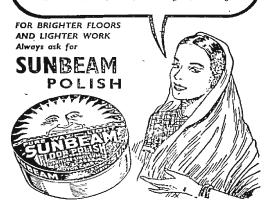
એક વખત પધારી અથવા એાશ્ડર આપી ખાત્રી કરાે. વી. પી. (C.O.D.) થી મ'ગાવનારને શી. ૧ વધુ ભરવી પડશે.

SUNBEAM gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living and Sunheam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a hale. Sunheam spreads over a linge area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longerl

Shines ... and shines ... and shines

Experience has proved that the regular DAILY dose of NUGGET"

Experience has proved that the regular DAILY dose of Nugget per-o-l-on-g-s the life of Shoes. So start today—Use NUGGET every day.

It's the daily-dose that saves you money!

There's a Nugget Shade for every shoe that's made:

Doctor . . if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

THE MODERN ANTISEPTIC

PHONE 33-2651 MASTER BROS.

MANUPACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર પ્રધર્સ

ં હાલસેલ મરચન્દ્રસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટસ

રેશમાં તેમજ સુતરાક કાપડ, વ્રલન રચ્ચ. બ્લાન્કેટસ—અળી બાળકા માટે આત બાતના માલ. તેમજ ક્રેપકાળન જ્યારેસ્ટ સાક્રેઓ વાગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે 33 વેસ્ટ સ્દ્રીટ, જોલાનીસભગ.

કાેન: ૩૩

૩૩⊸૨૬૫૧

Cable & Tel. Add .: "HARGYAN".

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

> P.O. BOX 1250. 155|7 Warwick Avenue DIIRBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAŃ.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG. Phone: 339859 or 228727.

પ્રાપર્ટી

જાહાનીસખર્ગ અથવા દાંસવાલના ના કાંઇ પણ ભાગમાં ગ્રાપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તા મળા:

> કે. જે. તવાડીઆ, ૭ કાર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસખર્ગ. ફાન : ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭ર૭.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એડર્મ શુડ, ડાઈનીંગર્મ શુડ, વેાડ'રાખ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ એડે ઓફોસ ડેસ્ટ, છુક કેસ, ટેખલ, તદન કોફાયત ભાવે ખરીદી શકરોા. જાતે પધારી લાભ લેવા સુકરોા નહિ.

—બાકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

રું દ્વારી દેખરેખ નીચે તર્ધયાર થાય છે. તેના સ્ટાક દ્વેમેશા તર્ધ-યાર રહે છે. માત્ર રાકડા ભાવાના પ્રાર્થસ લીસ્ટ મંગાવા અને વેપાર આગલ વધારા.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધીરૂબાઈ પી. નાયક

વીમાનાં અને જનરલ એજન્ડ

છ દગી, આગ, ચારી, હુલ્લડ, અક્સ્માત, પ્લેટ્સ્લાસ, વિગેરે ના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમેટક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ અને ઈમીગ્રેશનને લગતી ખાખતામાં અમારી સલાહ લા.

Phone: 33-9633. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજા ઉમદા ફરૂટ

ડરખનનું આદુ ૧/૬ રતલ; મેાટી કલીનું લસણુ શી ૧ રતલ; ગાળ ખાસ ક્ષીટ ૧૦/૬ ૩ઝન; લાંખી અને ૨કવેર ખાસક્ષીટા ૧૬/૦ ૩ઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન શી ૬ રતલ; પેારટેજ અલગ......ખનાના, કાચા ખનાના, પેાપા, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રાજના ળજાર ભાવયી મળશે. દેશી શાક્સાજીમાં સુરતા સફેદ પાપડી કાળા પાપડી, તુવેર સોંગ, વેગણુ. શેક્ટાની શીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭–૬ થી શી. ૧૦નું પારસલ ખનાવી પારટથી મેકલીએ છીએ. સુરણ, આંબા હળદ તથા

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

Always Better. Better Always. Are Kapitan's Tempting

Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

Phone 23414.

KAPITANS BALCONY HOTEL.

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,

DURBAN.

Tel. Add. 'KAPITANS."

Iel. Add: "Charotar" Ielephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

<u>---</u>&---

Direct Importers.

47, Commissioner Street, JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:-

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. JOHANNESBURG. Phones:-- Business 33-0711 Residence 33-5961 ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ **લાણાભાઈ કાદીપાર**વાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈએા, ચાખ્ખા ધીની તેમજ માેઘા મેવા, મસાહાથી અમે ખનાવીએ છીએ.

અમાર્ વખાણાએલું ઝુરતી ભુઝું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભછઆ, પાતરા વિગેરે કરરાજ તાજ ખનાવીએ છીએ. પાર્તી વીગેરે માટે માહા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એાર્ડર પ્રમાણે હ્ર'ક

વખતમાં ખનાવી આપીશું. PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680. THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

Bankers: BARCLAYS BANK (D. C. & O.)

Partners: C. C. PATEL L. B. PATEL S. K. PATEL

PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL
PATEL

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL P.O. Box 89, LUANSHYA Telegrams and Cables: "CLOTHING" P.O. BOX 93,

NDOLA,

N. RHODESIA

WHOLESALE MERCHANTS AND CLOTHING MANUFACTURERS

BOOKS FOR SALE Shri, Aurobindo's Religious Books

anti vationina a vensiona	DOOV2	
HERAOLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	. 1	• ' 3
Gbtainable from:		

Indian Opinion-P/Bag, Phoenix, Natal. Phone 53.

Luanshya,

Telegrams 'SOLANKI.'

Northern Rhodesia.

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded-Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE
Where Quality and Service

are Paramount.

Proprietors:

C. L. Patel, V. B. Patel, D. K. Patel H. J. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

Phone 514. P.O. Box 237. Livingstone, Jameson Road, RHODESIA. NORTHERN

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co., (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301. Johannesburg, P.O. Box 3480. Capetown, P.O. Box 824.

Wholesale Clothing Manufacturers MANUFACTURERS MENS' TROUSERS. SPORTS COATS AND SUITS.

Trade Enquiries to-P.O. Box 541 — BULAWAYO PO. Box 150 - KITWE; N.R. P.O. Box 7482 - JOHANNESBURG. P.O Box 541 - CAPE TOWN. P.O. Box 4 -- PORT ELIZABETH. P.O. Box 739 - EAST LONDON.

CONVOY READ, 1997

Convoy Garments Manufactured by:

Maxwell Clothing

Co. Ltd.

P.O. Box. 541. Phone 3786. BULAWAYO.

Tel. Add. "CONVOY.

Phones: 29121/3 (Switchboard) 24179 (Manager)

Cables & Tel. Add: "PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927

Premier Produce

· Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Scaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

> All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE" 364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: -34-3554/5 Fordsburg, Johannesburg.

BENON!

Benoni Coal Site Phone 54-1813. P.O. Box 200, Fordsburg, Phone 54-1813, 82, Crown Road, Rangeview Coal Sites-54-2205 P.O. Box 392, Benoni.

'gabs, tropicals.

dentona SHORTS AND SLACKS IN MOYCASHEL Rend

TRADE ENQUIRIES UNION OF S. AFRICA DENTON TRADING CO.

JOHANNESBURG N. RHODESIA FEIGENBAUM BROS. BULAWAYO

P.O. Box 354

P.O. Bex 3561

P O. Box 157

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Trust Managines Phone 4010

Phone 34-4381

Phone 2758

Phone 313

NAIROBE

CONGO BELGE H. J. HYMANS ELISABETHVILLE

MASHONALAND AND P.E.A. W. F. NEUMAN F, NEU SALISBURY

Phones 2-1219/2-4924 P.O. Pox 1492 BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410. Bulawayo. P.O. Box 427. Southern Rhodesia.